

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 516

Setmana del 13 al 19
d'agost del 1989

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

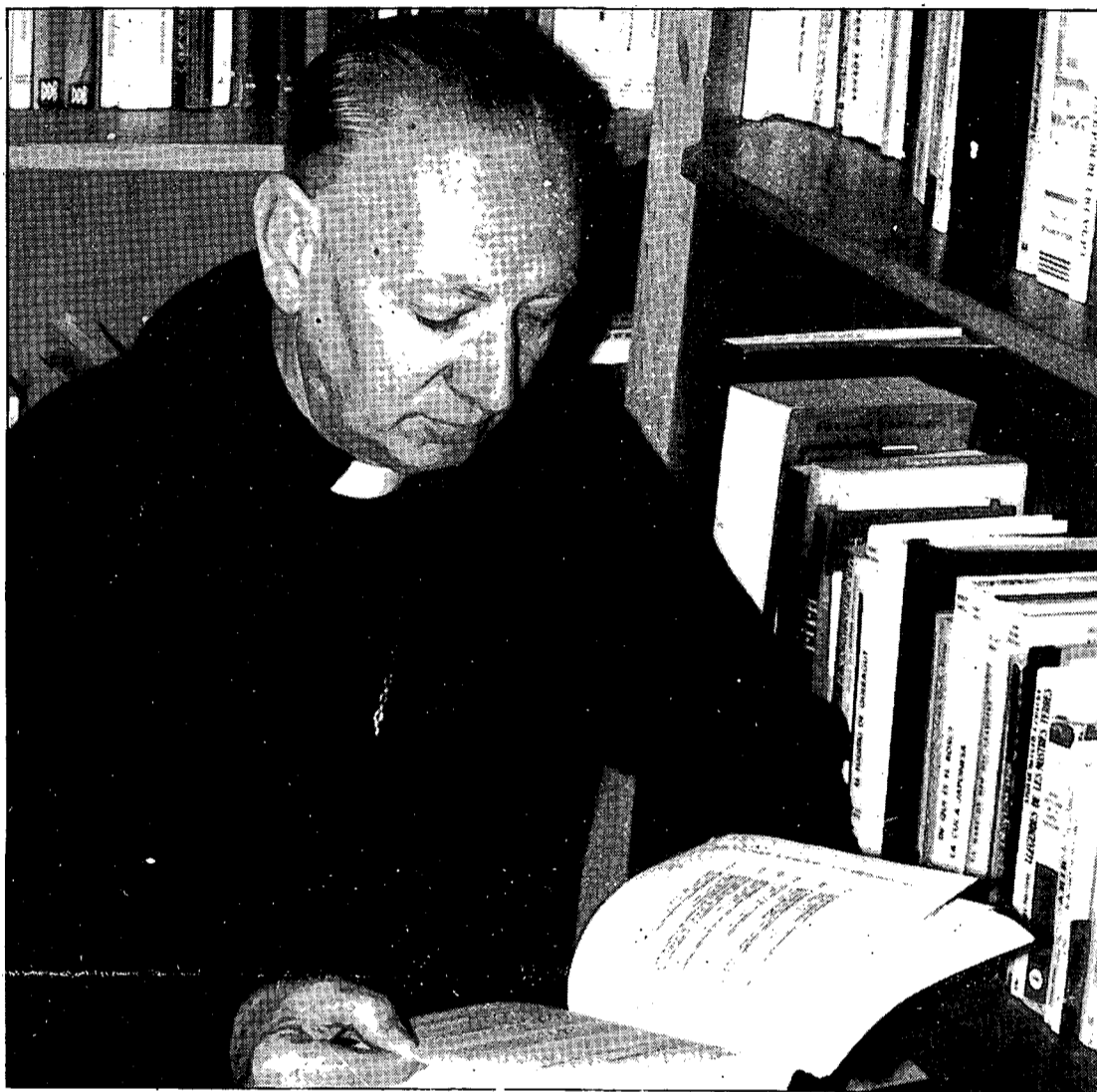
"No es pot
arrencar una flor
sense commoure
una estrella".

(Poesia anglesa)

Les Festes Majors: unes profundes arrels religioses

¿Cal recordar que les Festes Majors que ara se celebren arreu de Catalunya, tenen per motiu honorar i enaltir les advocacions religioses sota les quals els nostres avantpassats van configurar la seva vida, conformar el seu esperit i definir el tarannà? Tal vegada fóra necessari fer-ho, atès que, enduts per un mal entès secularisme, nombrosos ajuntaments configuren programes d'actes on tota celebració religiosa i és obviada, i arriben sovint a eliminar fins i tot la qualitat de Sant o Santa del patrocini que hom vol festejar.

Separar les coses de govern de les coses religioses sempre és just i necessari, a condició, però, que aquesta separació no porti a la negació del fet religiós. Tanmateix, amb suport oficial o sense, les Festes Majors es continuen celebrant arreu amb el sentit i l'esperit originaris: en els moments de joia pertoca tenir present el suport i el consol que proporciona als pobles la fe que prové dels pares i que haurem de traspasar als fills. És un sentit de continuïtat que troba en les arrels profundes populars, sempre profundament religioses —no ho oblidéssim pas—, l'esperó i la força.

Dissabte passat va morir a Manresa, víctima d'un infart, el
Pastor que vingué de les Illes

Monsenyor Miquel Moncadas, un bisbe de bon cor

Dissabte passat va morir a Manresa, com a conseqüència d'un infart de miocardi que li provocà una embòlia pulmonar, el Dr. Miquel Moncadas, bisbe de Solsona. A l'acte de l'enterrament, que ha tingut lloc aquest dimarts a la Seu del bisbat solsoní, hi han assistit tots els bisbes de Catalunya, presidits pel cardenal Taracón, que durant divuit anys va regir la seu solsonina. Així mateix un bon nombre de fidels i el clergat diocesà, malgrat el període vacacional, han volgut participar de l'Eucaristia en record d'un Pastor i un home que es va caracteritzar pel seu bon cor en el tracte quotidià, pel zel pastoral viscut amb amor i dinamisme i per l'arrelament total amb els neguits i les alegries d'unes contrades que, per bé que ben properes a les comarques industrialitzades, no s'adiuen amb allò que el tòpic vol atribuir a Catalunya: fums, sorolls i stress. (Vegeu més informació a la pàg. 5).

AFINANT

D'ençà que "Catalunya Cristiana" existeix al servei de l'Església —i, per tant, dels bisbes— de Catalunya, el bisbe Miquel, de Solsona, és el primer bisbe que ens ha deixat. Servei d'Església que ell va apreciar finament i va encoratjar sempre. Havia entès —ens ho manifestà més d'una vegada— que el nostre setmanari no era pas una empresa d'apostolat "privat", tan estimable com es vulgui, sinó sobretot una eina, avui indispensable, al servei de l'Església de Catalunya. Recordo ara amb nostàlgia aquelles trucades telefòniques que,

Adéu a un Bisbe amic

JOAN E. JARQUE I JUTGLAR

de tant en tant, ens feia per suggerir-nos quelcom o algú, o per motius que podien semblar banals i que, al capdavall, eren "excuses" per

manifestar-nos la seva simpatia, per encoratjar-nos a continuar endavant. Ell seguia la nostra tasca setmana rera setmana. L'estimava i la feia estimar. Ens consta que suscità més d'una "vocació" d'Amic de "Catalunya Cristiana".

Sabem que, al bisbat de Solsona, hi comptem, i podem comptar-hi sempre, amb molts amics, entre els capellans, els religiosos i religioses, entre els fidels. Ara, amb dol, hi hem de dir adéu al bisbe amic: amb Crist reposis, ànima caríssima.

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

¡ DEMÀ A JERUSALEM... Pelegrinatge a Terra Santa

Del 13 al 22 d'octubre

*Presidida i dirigida pel Pare Sebastià Bartina,
professor de Sagrada Escriptura a la Facultat
de Teologia de Barcelona.*

10 DIES VISITANT: JUDEA, Jerusalem, Betlem, Jericó, Ein-Karem etc.

GALILEA, Natzaret, llac de Tiberíades, Cafarnaüm, Mont Carmel, etc.

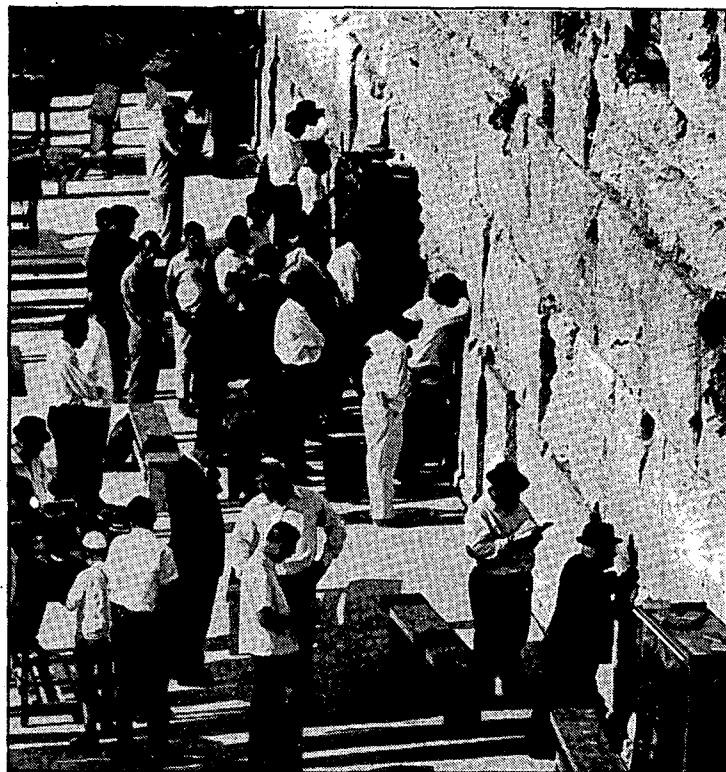
Aquests i altres llocs Sants ens faran reviure el Nou Testament.

PREUS MOLT ASSEQUIBLES

Tots els que heu demanat informació d'aquest pelegrinatge a Terra Santa, ni que estigui tancat el despatx de l'Associació d'Amics de CATALUNYA CRISTIANA, podeu enviar la inscripció per correu. Se us atindrà i se us inscriurà per rigorós ordre de recepció de la inscripció. Us esperem. Perdoneu les molèsties!

ESTIMEU-VOS ELS UNS ALS ALTRES

"Déu és Amor"

Mur de les lamentacions

GC-8

PRÒXIM PELEGRINATGE

SENEGAL: circuit cultural-religiós, visitant les missions. Del 27 de novembre al 12 de desembre.

Demaneu informació - Oberta la inscripció

NOVETAT

A tots els pelegrins que heu anat al Sinaí i a Terra Santa, us recomanem i us oferim el llibre de Mn. Eduard Vivas i Llorens: **"DEL SINAÍ A JERUSALEM"**

*Preu especial pels pelegrins de CATALUNYA CRISTIANA.
Informeu-vos.*

AVÍS IMPORTANT

El pelegrinatge a l'U.R.S.S. ens obliga a tancar el despatx de l'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA de la Plaça Urquinaona, 11, 3er. A,

DEL 10 AL 27 D'AGOST

Tornarem a obrir el dia 28 d'agost per tal d'atendreu-us en les inscripcions a Terra Santa i Senegal, en la venda d'imatges de la Mare de Déu, etc., i en a tot el que necessiteu.

**"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
"CATALUNYA CRISTIANA"**

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3^a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

**L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18**

EDITORIAL

El domini que l'home té avui sobre la vida —la seva font, el seu desenvolupament i la seva fi— està obrint un nou camp de reflexió en el qual conflueixen valors, principis, autoritats i sentiments i tot, per no dir modes, de diferents procedències. El mot bioètica intenta cobrir tot aquest terreny inexplorat en què cada u té el seu mot a dir o la seva pregunta a formular: els individus, avui cada dia més gelosos de la seva autonomia moral, la societat com a convivència i com a opinió pública, l'Estat com a legislador i garant del bé comú, l'Església —les autoritats religioses de qualsevol denominació— com a transmissora de valors transcendents.

En altres camps de la "moral", el terreny sembla més ben delimitat, i almenys en teoria, els principis rectoris són acceptats d'una manera més general, i fins les intervencions "profètiques" o de "denúncia" de l'Església —bisbes o laics— són ben vistes i a vegades reclamades. L'honestedat en l'exercici dels càrrecs públics, per exemple, avui és un "dogma moral" que ningú no discuteix "en principi" —una altra cosa és la manera de posar-lo en pràctica i sobretot el sedàs que s'aplica en cada circumstància—. Ara bé, si ens endinsem pel terreny de la "vida", es diria que el consens fàcil, popular, s'exhaurix en dues o tres preses de posició: no a la tortura, respecte i protecció del minusvàlid —de l'ordre que sigui—, no a la pena de mort. Més enllà... "hic sunt leones", com deien els mapes ingenus de fa temps per indicar allò inexplorat que avui s'expressa amb el "campi qui pugui", es liquida invocant la sacro-

El caràcter sagrat de la vida

santa "vida privada", o amb altres expressions tan usuals com buides. La seva contundència no arriba a emascarar la manca de fonament. No cal ser filòsof, n'hi ha prou amb obrir les pàgines del diari per adonar-se que la llei del més fort és l'anti-llei, i que de fet no hi ha cap vida "privada" del tot. La "convivència" civilitzada necessita quelcom, més que estirabots. Li calen raons. I les raons, ordenades, coordinades i jerarquizades, són "la llei", civil, penal, moral, etc. Ara bé, en el cas d'allò que toca la manipulació de la font i de l'extinció de la vida "humana", és la llei moral qui té la paraula en la seva especialitat de la "bioètica".

No cal dir com aquesta reflexió rigorosa —aquesta ciència— és nova i, més que cap altra, ha d'estar oberta a un procés constant de revisió i de formulació. Les dades que li forneix la ciència —tant la teòrica com l'experimental— i sobre les quals ha d'emetre el seu judici "moral", no sols s'enriqueixen cada dia amb adquisicions noves, sinó que sovint mostren aspectes contradictoris o negatius del que, potser ahir, sem-

blava positiu o indiscutible, obligant-la així a replantejar-se problemes que hom voldria resolts, o almenys fixats per sempre. Tanmateix, això no vol pas dir que en aquest terreny tot sigui fluctuant i relatiu, ni molt menys. Per una "bioètica" que només acceptés com a punt de referència les dades que el progrés de la ciència li aporta, potser sí. Encara caldria discutir-ho. Però aquest no és el cas de la "moral cristiana", fins quan s'endinsa —com ha de fer-ho— pel terreny nou de la bioètica. La reflexió cristiana es mou sota la llum de la fe. L'home i la seva vida no són pas el valor suprem; en reconèixer que tant l'un com l'altre "depenen" d'un Absolut que els transcendeix, perquè n'és el principi i el fi, els confereix un caràcter sagrat. Quan semblaria que ens lliga i ens limita, recordant-nos la nostra condició "dependent-religiosa", de fet ens allibera de l'esclavatge del "més fort", sigui un altre home, raça, nació, tècnica o conclusió científica (sempre provisional, oi Popper?).

Al'Església pertoca, doncs, dir també, a desgrat de qui sigui, la Paraula que ha rebut sobre el valor últim de l'home i de tot allò que fa referència al control de la seva vida, ja sigui en la procreació, en el desenvolupament o en l'extinció. Avui ja no pot formular-la en termes de "permès" o de "prohibit" sense raonar-ho, i creiem sincerament que és un progrés: el reconeixement d'una més gran maduresa moral de la societat. Però aquesta hi hauria de correspondre acollint la paraula profètica de l'Església amb agraïment o almenys amb respecte.

Aquest és el títol del Meeting de Rímini d'enguany, que se celebrarà del 20 al 27 d'agost en aquella ciutat turística de l'Adriàtic. Tot al llarg d'una setmana s'hi succeiran debats, conferències, exposicions, a les quals assistiran milers de persones, sobretot joves, de tot Itàlia i d'altres països, atès que la projecció internacional del Meeting va en augment. Es tracta d'un esdeveniment cultural molt important, expressió de la creativitat dels militants del moviment eclesial Comunitat i Alliberament.

Per què aquest títol, a primer cop d'ull rebuscat? Potser el subtítol és la clau d'interpretació del tema proposat: "Aproximació, investigació i possessió de la realitat: en la paradoxa". És una invitació a anar vers el fons de la realitat amb la consegüent obertura per la paradoxa que la constitueix. La cultura actual es caracteritza per l'afecció a tot el que sigui light, lleuger, ràpid, còmode, intranscendent, divertit; però és incapaç d'assumir el drama, la profunditat de l'ésser que es revela en la paradoxa. L'home, disgustat per la realitat, es refugia en el somni, es defensa, "no suporta —com deia Eliot— massa realitat". Prefereix romandre dins la closca tranquil·litzadora de les opinions, de les abstraccions, de les teories, que no pas afrontar realísticament tots els aspectes que integren la realitat.

Sòcrates, Sherlock Holmes, "Don Juan"

MANEL VALLS i SERRA

El Meeting promou una cultura que vol observar la realitat en la seva profunditat, descobrint-ne les paradoxes, és a dir, aquell rostre que va més enllà (para) de l'opinió (doxa) més immediata i corrent, teixida de prejudicis. Promoure avui aquesta posició cultural, oposada a la ideologia de la "gran buidor", comporta molts problemes. L'experiència indica que, quan l'opinió s'organitza en ideologia (de qualsevol color), aquest "para" esdevé un "contra" i aleshores la paradoxa es transforma en una lluita contra la mentalitat comuna i les seves mentides. ¿Com dialogar des d'aquesta posició amb els qui avui detenen el poder sobre la mentalitat dominant? Heus ací un problema gens fàcil i que no tenen prou en compte els teoritzadors sobre el diàleg fe-cultura. Perquè "qui es posa, s'oposa", és a dir, qui afirma que el més important és mirar en profunditat la realitat i acceptar-ne

la paradoxa, en comptes de perdre's darrera els propis somnis o interpretacions, no pot sinó xocar amb qui, per contra, absolutitza els seus somnis i les seves interpretacions.

Sòcrates, Sherlock Holmes, "Don Juan" esdevindran, tot al llarg dels dies del Meeting, els companys, de la mà dels quals els participants aniran a l'encontre de la realitat i la seva paradoxa. Sòcrates els ensenyarà la passió pel coneixement més enllà dels tòpics de la "doxa" de torn. En efecte, el visitant podrà admirar l'anomenada "plaça de la maieutica" (un homenatge al mètode educatiu de Sòcrates), la qual representarà un espai concret modelat com si es trobés realment a Atenes en el temps del filòsof; a les columnes, els retrats de les persones que han acompanyat els deu anys del Meeting. Sota les seves mirades es penetrarà en les diferents exposicions: la miniatura ar-

mena; la ciutat mesopotàmica de Terqa, les escultures de Constantí Nivola, el "via crucis" de Vittorio Bellini i les paradoxes d'Einstein ("el misteri del món és la seva comprensibilitat"), Podolsky i Rosen.

Sherlock Holmes representa l'atenció particular als senyals, a les pistes, als indicis. I "Don Juan", la necessitat compulsiva d'una possessió que cap creatura pot satisfer. Un dels actes més importants serà la representació del Miquel Mañara (1812), d'Oscar Milosz, escriptor lituà que emigrà a França; la dirigirà Franco Branciaroli. S'hi seguirà el ritme propi d'una representació sacra medieval, compresa la participació del poble, i es desenvoluparà en sis llocs diferents de Rímini, cada un dels quals aniran resseguint successivament els espectadors. El personatge de Milosz és ben diferent, però, dels altres "don Juan"

que coneixem. No va a parar a l'infern, sinó que acaba descobrint Déu com a veritable objecte de tot amor.

Entre els convidats al Meeting figuren Divo Barsoti (un dels pensadors cristians italians més aguts) i el cardenal de Brussel·les Godfried Danneels, els quals testimoniaran com el cristianisme exalta i defensa el sentit religiós, és a dir, l'única posició d'obertura total vers la realitat, de la qual Déu representa el fonament i l'única possibilitat de significat. Giulio Andreotti i d'altres personalitats polítiques de relleu internacional (entre els quals ha estat convidat el ministre Fernández Ordóñez) sostindran un debat sobre "La paradoxa de la democràcia. La defensa de la imperfecció". Cal esmentar també la presència dels teòlegs De la Potterie i Shindler, que hi parlaran de "La paradoxa de l'Encarnació", i l'homenatge a Von Balthasar, protagonitzat per Louis Bouyer, Paul Josef Cordes, Peter Henrici i Elio Guerreiro.

Quan entre nosaltres existeix una certa tendència a tractar la qüestió del diàleg fe-cultura des de posicions teòriques, una mica com de laboratori, Rímini, en canvi, parteix de l'encontre humà amb persones concretes i del reconeixement d'experiències culturals darrera les quals hi ha un subjecte viu i en recerca. I, d'això, n'ha sabut fer un esdeveniment cultural de primera magnitud.

RESPIR

UN PUNT SENSE RETORN

"Tots els qui pequen és que no han vist Jesucrist ni l'han cregut". És molt agosarada, aquesta frase, però és de sant Jcan, que sabia què es deia. És una frase agosarada; però, sota la seva forma segura, s'hi endevina un deix de tristesa, d'estranyesa, d'admiració. Devia ser gran, el qui així s'hi expressava. Qui ha vist i ha conegut Jesucrist no pot pecar. Veure i conèixer l'amor lliga l'home sense esclavitzar-lo. La fidelitat a l'Amor sempre té un punt sense retorn. Si això ens estranya, senyal que empen les paraules sense arribar al fons del que signifiquen. Potser veure i conèixer no volen dir gran cosa per a nosaltres, homes que pensem i parlem amb mots gastats! fins i tot podrits! Gastats o podrits, no per culpa dels mots, sinó perquè nosaltres no hi passem de la pell. I la pell sola no alimenta!

MIQUEL ESTRADÉ

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Juglar
Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edito: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roig i Torrentgenerós
Disseny: Josep Samper i Aledo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 27 84 FAX: 215 28 06 08007 Barcelona
Impressora: Publigraf, S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.L.D.

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.

Europa: 8.700 Ptes. □ Amèrica: 10.650 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. □ Filipines: 11.400 Ptes. □ Àsia (més oriental): 14.200 Ptes. □

Era un home d'acció i alhora un erudit, sobretot en Sagrada Escriptura. Fou jesuïta i va tenir dificultats amb l'orde, probablement per la seva personalitat singular. Alguns articles seus, bons i escassos, són dispersos per "La Publicitat", "La Revista" i "Estudis Universitaris".

L'hecatombe del 1936 el va forçar d'amagar-se. No sabem on. Però, entre l'octubre i el novembre del 1936, mossèn Joan Vilar es presentà espontàniament a Miravittles, comissari de propaganda de la Generalitat. Li va parlar amb franquesa. Se sentia catalanista i republicà, però l'incendi d'esglésies i l'assassinat de clergues tacaven l'honor del país. Miravittles l'acollí generosament i li encarregà unes emissions per ràdio de caire religiós i la confecció d'un "Butlletí d'informació religiosa", que s'editava en set llengües. Vilar es trobà de seguida entre dos focs. Per als uns, era un trànsfuga de l'Església al servei dels sense Déu, per als altres era un enemic de la revolució. Explicava Miravittles que gent de la FAI l'anaren a veure per dir-li terminantment: "Met, si en Vilar tornar a dir «fins diumenge que ve, si Déu vol», el pelem en sortir de l'emissora", que per cert era Ràdio Barcelona. Miravittles va haver de posar-li com a escorta un piquet de guàrdies d'assalt.

Quan es va publicar la pastoral col·lectiva legitimant la causa de Franco, avalada per la majoria dels bisbes espanyols, Vilar, signant amb les inicials J.V.C. (el seu segon cognom era Costa), va publicar un al·legat, "Montserrat", llibre de rèplica de quatre-centes pàgines, recolzat en un gran aparat d'erudició bíblica, patristica i escolàstica. L'o-

Joan Vilar, profeta de l'exili

ALBERT MANENT

bra provava de refutar, paràgraf per paràgraf, la declaració de l'episcopat. En aquell llibre ja es recollia el que es considerava la primera bibliografia d'obres sobre la guerra civil espanyola.

El 1939, Vilar creuà la frontera i fou internat al camp de Vernet. Quan ho va saber el cardenal Saliège, arquebisbe de Tolosa, el va fer anar a buscar i el nomenà professor del seminari menor. Ben aviat li encarregà que exercís l'apostolat entre els refugiats espanyols. Vilar vivia pobrament, menjava poc i malament, però viatjava sense parar pel sud de França donant consells, coratge i una mica de diners als exiliats. La seva actitud fou compartida per la JOC francesa, però el 1943 el van tonar a dur a un camp d'internament. El tragué altra cop el cardenal Saliège. Vilar publicava uns quaderns d'espiritualitat, "Luz y vida", dedicats a la diàspora republicana. Era molt respectat i gaudi de la con-

fiança del futur cardenal Garrone i prefecte a Roma de la Congregació per a l'Educació Catòlica.

Vilar publicà una carta oberta a Franco i una altra al poble català. El seu tarannà oscil·lava entre el somni i el pragmatisme. El seu llibre "Lletres catalanes" (Tolosa de Llenguadoc 1946), sota el pseudònim de "Jordi de Montserrat", era un projecte de futura planificació cultural i religiosa a Catalunya. Proposava una enciclopèdia catalana en dotze volums, un diccionari etimològic del català, una bibliografia total de cinc segles d'obres en llengua catalana, bancs de capital català, una facultat de teologia que hauria de dir-se "Sant Pacià", una universitat catòlica (a Barcelona o Tarragona), un Institut de Cultura Religiosa, una Lliga d'Amics de Catalunya, una associació d'història eclesialística catalana, l'abolició de l'ajut de l'Estat a l'Església. Quantes intuïcions encertades; algunes de les quals han esdevingut fecunda realitat!

Mossèn Vilar va néixer a Manresa el primer d'agost del 1889; fa cent anys. Envellí de pressa i va haver de retirar-se. Ja que fins el darrer alè treballà per predicar l'Evangeli. L'escriptor Domènec de Bellmunt, que encara viu a Tolosa, conta que al seu enterrament, el setembre del 1962, s'hi aplegaren anarquistes, comunistes, republicans de dreta i d'esquerra, nacionalistes purs, "tots agermanats —i plo-rant— entorn del fèretre embolcallat amb la bandera catalana". Per sort, la memòria de mossèn Vilar es perpetuarà definitivament gràcies a la biografia que està enllestint l'historiador Hilari Ragner, un monjo de Montserrat.

(de La Vanguardia)

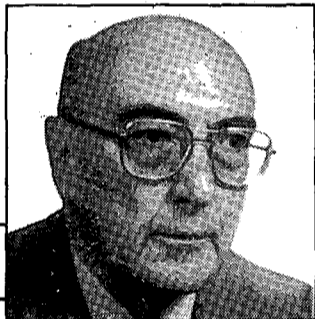
Als primers capítols de "Il nome della rosa", d'Umberto Eco, el protagonista, Guillem de Baskerville, manté una conversa interessant amb el monjo vitraller de l'abadia italiana que visitava. Després de parlar de les substàncies antigues per donar color als vitralls, i de comentar sobre els mirallets que Fray Guillermo feia servir i custodiava com un tresor —o sigui, aquelles ulleres incipients del segle XIV—, explica aquest monjo, sorprès, Niccolò da Marimondo, la notícia d'un altre invent sensacional: "M'han dit que a Catai, un savi ha barrejat una pols que, en contacte amb el foc, pot produir molt soroll i una gran flama; i destruir-ho tot al seu voltant a moltes brases de distància."

Recentment, vaig estar a un "Sopar Hora Europea", el tema de discussió del qual era l'origen de l'Univers. Els físics hi deien que avui ja estan en condicions molt plausibles d'explicar tot el que va succeir després d'una centèsima de segon del "Big Bang". Jo els vaig preguntar, en el terreny estrictament científic —deixant de banda tota revelació religiosa i tota elucubració filosòfica—, el següent: ¿Què diuen de la "pòlvora"?; és a dir, ¿què era això que va explotar en el Big Bang? I en segon lloc, ¿quin "foc" ho va fer esclatar?

Els físics acostumen a contestar que "això" no és científic de plantejar. Remeten una vegada i una altra aquestes qüestions a la filosofia —a la metafísica— o a la religió. No nego que l'una i l'altra tinguin a dir, o puguin dir-hi moltes coses. Però crec que el coneixement d'aquesta matèria energètica, o del que fos, que esclata, i el motiu pel qual ho fa, no pot pas quedar fora de la investigació científica. No és una cosa transcendent a l'Univers, com no ho són les causes immanents als seus respectius efectes.

Afirmaven també els ponents del dit Sopar-col·loqui

Lleugera inconseqüència científica

ALFRED RUBIO
De l'Ambit Maria Corral

que alguns científics, avui, en arribar a aquest llinard del Big Bang, comencen d'acceptar el concepte de "creació". Però, em sembla que aquest neoconcepte de la ciència és tot com mutilat i contradictori en ell mateix. Afirment la creació marginant un creador. És com una "autocreació" a partir del no-res.

Però, ara deixo de banda aquesta qüestió i tracto de plantejar un problema diferent. Tinc la sensació que els

científics, com espantats davant d'aquesta magna explosió, es dediquen a estudiar com corre la lava, i no gosen de mirar el cràter del volcà. Que no posin barreres al seu camp! Perquè aquesta pòlvora primera és una cosa fàctica, com l'Univers que produeix en esclatar, encara que sigui d'una altra manera.

Em sembla natural que la gent amoïni els científics precisament amb aquesta qüestió. Una altra cosa seria l'afirmació que si en algun moment no hi hagués hagut res, ara no hi hauria res, perquè el no-res és res, i res no pot fer. Per tant, hi ha un Ésser que existeix per ell mateix. Això sí que, efectivament, és un tema filosòfic. És propi també d'aquesta disciplina interrogar-se per què existeix aquest Ésser en lloc del no-res.

El científic, en canvi, estudia allò que existeix amb realitat material o energètica. Però, limitar-se tan sols a uns efectes, seria com si els especialistes en balística estudiesin tan sols la qualitat i la trajectòria d'una bala —que inaugura un espai i un temps propis en el seu recorregut— i diguessin que no és de la seva competència l'escopeta que la va disparar, encara que aquesta arma sigui igualment molt real i immanent. Sense investigar l'escopeta, no acabarien d'esbrinar el perquè de la velocitat de la bala, ni tantes altres coses més. Tant de bo un dia els científics s'atreveixen com uns heroics muntanyencs —i tinguin mitjans per fer-ho—, a deixar-se anar per la corda i a escorcollar aquest volcà que, en una circumstància extranya, va causar per explosió l'Univers, segons diuen ells mateixos.

¿Què pot ser tot l'Univers s'acabarà, després de la seva expansió, en una gegantíssima concentració com un d'aquests mal anomenats "forats" negres, per tal d'esclatar un altre cop en un nou Big Bang?

Carta del Papa al cardenal Jubany

Tal com vam informar al número proppassat de "Catalunya Cristiana" (CC 515), el papa Joan Pau II va adreçar una carta al Cardenal-arquebisbe de Barcelona amb motiu d'escaure's les seves noves d'or sacerdotals. En donem el text íntegre tot seguit:

*Al nostre venerable germà
Narcís S.R.E. Cardenal Jubany i Arnau
Arquebisbe de Barcelona*

A costant-se el dia trenta de juliol, en el qual tu, venerable germà nostre, celebrars que es compleixen cinquanta anys des que vas rebre l'orde sagrat del presbiterat, per no deixar passar de llarg aquesta ocasió de reviure amb tu la comunió, publiquem ben de cor aquestes lletres que et dirigim, alegrants-nos d'aquest notabilíssim favor que Déu t'ha fet, perquè donin clar testimoni del nostre particular afecte envers tu.

Per això, deixant de banda tot llenguatge superflu i buit, aprofitem aquesta ocasió abans de tot perquè et plagui atendre, tu que n'ets més coneixedor, algunes consideracions referents a aquest temps tan grat en què el Senyor et va cridar amorosament a tenir part en la seva heretat fent-te participant de l'únic sacerdocí etern. Bon testimoni de la teva gent de la diòcesi de Girona, on ben jove t'iniciaves en el culte sagrat i sobresortint per la vida i les obres els

creients començaren a distingir-te. Tampoc hi ha cap dubte que fores sacerdot exemplar, tant en l'anunci de la paraula divina al poble, com en presentar a Déu les seves necessitats i pregàries, així ja en aquell temps contribuïres amb la teva actuació ministerial al bé de les ànimes. Tot això ja és prou motiu perquè, després de tants anys d'haver experimentat l'eficàcia d'aquella autoritat rebuda "amb què Crist mateix construeix, santifica i regeix el seu Cos" (P.O. 2), àdhuc ara, venerable germà nostre, juntament amb Nós donis adequades gràcies a Déu. I si dóna goig repassar el bon concepte que meresqueres en l'exercici del presbiterat, molt més cal alegrar-se pel teu treball en la dignitat i l'honor episcopal, del que fores investit primer com a Auxiliar del Bisbe de Barcelona, després en el govern de la diòcesi de Girona, finalment vares ser constituït pare i Pastor

d'aquesta gloriosa Església de Barcelona; ministeri que exerceixes fa gairebé divuit anys. I és aquí on, amb esperit benivolent i obert a tots i mai enemic de ningú, excel·lint tant per la pietat, per la caritat i pel zel, com per la manera de governar i per altres dots naturals, aconseguïres no únicament l'apreci i l'agraïment de tots sinó que, esdevingut semblant "al cap de casa" que treu del seu cofre joies modernes i antigues" (Mt 13,52), no t'has deixat aclaparar per cap treball que entenguessis estretament vinculat als fills que t'han estat encomanats.

Repasant, encara, el conjunt del teu servei fidel, pel qual amb pregària comuna i fervorosa juntem amb tu alabem al Pare, Nós, venerable germà nostre, t'abraçem amb aquella mateixa benivolència amb què el nostre predecessor Pau VI, al cel sia, et va afegir ben merescudament al Col·legi de

Cardenals de la S.R.E.; al mateix temps, pel que a Nós pertoca, confiem que, per la teva fidel adhesió a aquesta Seu Apostòlica i per la teva merescuda participació en les deliberacions dels seus Dicasteris, s'incrementin els resultats de la teva actuació. Mentrestant demanem insistentment a l'Autor de tots els dons que faci ara ben feliç el teu jubileu i que t'assorteixi amb gràcies més assenyalsades. Confirmem, doncs, aquests desitjos i felicitacions amb la nostra Benedicció Apostòlica, que de tot cor et donem a tu, venerable germà nostre, i que fem extensiva a tots els qui participaran els goigs del teu jorn aniversari, i que vegis com t'honoren i t'estimen.

Del Vaticà, dia 30 del mes de juny, any 1989, onzè el nostre pontificat.

JOAN PAU II

Dol a l'Església de Solsona, per la mort del seu Pastor

SOLSONA.— Dissabte proppassat, a dos quarts de 12, moria a Manresa el bisbe Miquel, titular de la seu de Solsona. Feia dos dies que, estant a la Casa d'Espiritualitat del Miracle en plena tanda dels Exercicis del Poble de Déu, va haver de ser ingressat d'urgència a la Unitat Coronària a causa d'un infart agut de miocardi extens, segons la informació mèdica; el procés, complicat per una embòlia, va esdevenir irreversible. El 19 de setembre pròxim hauria complert 68 anys.

Camí de l'apostolat

Miquel Moncadas i Noguera havia nascut a Muro (Mallorca); el pare era militar. Va fer els estudis de batxillerat a l'institut Ramon Llull; era militant i directiu, fins a ser-ne president, del Consell Diocesà dels Joves d'Acció Catòlica.

Ingressat al Seminari, es va llicenciar en teologia a la Universitat pontifícia de Salamanca, i va ser ordenat prevere el 5 d'octubre de 1947. Tot seguit, li va ser confiat el rectorat del Seminari Menor de la diòcesi.

La seva activitat apostòlica, l'amplià com a director del centre de formació social Casa Diocesana Sagrada Família i com a director espiritual de l'institut de batxillerat Ramon Llull, fins a esdevenir viceconsiliari del Moviment Familiar Cristià de tot l'estat. Havia col·laborat també en el moviment "Per un món millor", del pare Lombardi.

Pare i pastor

El dia 11 de desembre de 1968, el papa Pau VI el nomena bisbe de Menorca i n'és consagrat el dia 2 de febrer de l'any següent. Com a membre de la Conferència Episcopal, participa en les Comissions de Pastoral i de Migracions.

L'u d'abril de 1977 és nomenat bisbe de Solsona, diòcesi administrada durant dos anys —després de la jubilació de monsenyor Bascuñana— pel bisbe d'Urgell. Monsenyor Miquel Moncadas pren possessió de la diòcesi, per tant, ara fa dotze anys, el dia 29 de maig.

La família diocesana

El pas del bisbe Miquel per la seu solsonina ha estat ben providencial. Amb el seu caràcter amable i prudent va iniciar tot un corrent de renovació diocesana ja que sabia donar empenta a allò que veia amb claredat. Fruit d'això han

estat, sens dubte, les seves actituds d'home d'Església en voler desmarcar-la dels poders civils, en experimentar fórmules d'autofinançament, en participar i conuiu l'espiritualitat, en l'atenció als marginats...

Tot plegat ha anat adquirint ja fesomia, amb fets i noms: la constitució del Mu-

seu Diocesà i Comarcal, el Consell d'Economia i tot el nou organigrama del bisbat, els Exercicis del Poble de Déu al santuari marià del Miracle, l'hospital geriàtric Pere Màrtir Colomer...

Amb sentit col·legial

El bisbe Miquel era, darre-

rament, membre de la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar i president de la subcomissió de pastoral familiar de l'anomenada Comissió Pastoral Espanyola, de la Conferència Episcopal, i, a Catalunya, bisbe encarregat de la Pastoral Familiar i de la Joventut.

El seu sentit d'Església va

fer que convidés, el juny del 1986, el nunci del Sant Pare a visitar la diòcesi de Solsona, la qual no deixa de ser un bon tros de terra catalana. Monsenyor Tagliaferri va poder veure sobre el terreny, durant tres dies, com és aquest país, si més no en un sector predominantment rural i, per tant, del tot espontani, i va presidir la concelebració eucarística d'un mil·lenari prou significatiu com el de la ciutat de Cardona.

La família cristiana

Podríem dir que la família ha estat el leit-motiv de monsenyor Moncadas com a preocupació de fons. Era partidari de la implantació de centres cristians d'orientació familiar, en consonància tant amb la responsabilització del laicats com amb el reconeixement de valors permanents i les capacitats reals de la família actual.

El testimoni pastoral del bisbe Miquel, en aquest i en molts altres aspectes, resta en el record de tots els seus diocesans i de tots aquells altres que el van conèixer i el van tractar. Alguns dels fruits, si més no, encara estan per veure.

Comiat

La despulla de monsenyor Miquel Moncadas va ser traslladada de Manresa i exposada a la capella dels sants Màrtirs, de la catedral solsonina.

Dimarts, a la tarda, s'hi van celebrar les exèquies, presidides per cardenal Tarancón, amb l'assistència de tots els bisbes de Catalunya, d'alguns representant altres diòcesis espanyoles, del nunci Màrius Tagliaferri, així com de familiars i amics. Presidia la representació de les autoritats civils, en nom del President de la Generalitat, el conseller Josep Gomis, acompanyat de l'Alcalde de la ciutat.

Ha mort el bisbe Miquel

Això que hauria de ser una notícia de corresponsal es convertirà en una adolorida elegia. No pot ser d'altra manera perquè aquest comunicant ha estat un laic cristià, diocesà del bisbe Miquel, que s'ha sentit molt estimat per ell i que l'ha venerat com a pare espiritual i com a amic. I com que l'amor no entén gaire de normes, ni periodístiques ni de les altres, permeteu-me que la part principal de les meves lletres sigui com una oració de comiat al pare espiritual dels diocesans solsonins que ens ha deixat per anar-se'n a la casa del Pare de tots, més enllà de les muntanyes i dels estels.

La trista notícia ja la coneixeu: monsenyor Miquel Moncadas i Noguera, nascut a Muro (Mallorca) el 19 de setembre de 1921, bisbe de Menorca del 1968 al 1977 i de Solsona des de l'abril d'aquell any fins ara, s'ha mort el dissabte 5 d'agost, festivitat de la Mare de Déu de les Neus.

El bon pastor de l'Església solsonina, el dijous abans encara dirigia una tanda dels seus **Exercicis del Poble de Déu** al santuari del Miracle que havia començat el dia abans; es va trobar malament i per disposició mèdica va ser traslladat urgentment a la Unitat Coronària de Manresa; a l'infart primer, s'hi afegia l'endemà una embòlia cerebral que aquell cos, cansat de treballar per Déu i pel seu poble, no pogué resistir.

Ha mort, doncs, com havia viscut: lliurat de ple a la tasca de procurar la regeneració i la pau de les consciències a través d'aquella obra de renovació espiritual que tant estimava i que ha estat una part molt important de la seva atenció pastoral dels darrers anys.

El bisbe Miquel arribà a Solsona després que el nostre bisbat travessés una àrida i tris-

ta època, tot just redreçada per dos anys d'administració apostòlica del bisbe Joan, d'Urgell. Posà mans a l'obra i tracta de revitalitzar —amb més suavitat de pare que no pas astúcia de governant— les iniciatives sacerdotals, primer, i també les ànsies apostòliques dels laics cristians, més endavant.

Desitjós d'una relació directa amb els seus fills de la diòcesi, la recorregué una i altra vegada amb un nou estil de visita pastoral que volia tenir més de trobada fraternal que no pas de fiscalització de tasques eclesiàstiques més o menys burocràtiques. M'atreviria a dir que, per al control, pecava d'ingenu i que, en canvi, quan podia establir una relació d'amic a amic —els que han de governar, desgraciadament ho poden fer poques vegades—, se li descobria un cor de pare o de germà gran, que només bategava per "la glòria de Déu i la salvació dels homes", en el millor sentit de la paraula.

Aquests darrers temps, amb la tasca del Consell Diocesà de Pastoral (que era com la nineta dels seus ulls), l'edició del "Martirologi Solsoní" i la reestructuració de la Vicaria de Pastoral, havia concebut unes fondes il·lusions que li feien augurar una nova evangelització del bisbat per la qual tant suspirava.

Déu li haurà concedit, ben segur, el premi que s'ha ben guanyat amb els seus treballs i sofriments de bon pastor, i voldríem creure que, des de la seva glòria, li deixarà veure un nou esplet pastoral solsoní que somniava ferventment.

Que els membres del poble de Déu que quedem a Solsona i que el bisbe Miquel tant ha estimat, sapiguem mantenir-nos sempre fidels al seu mestratge.

LLUÍS BADIA I TORRAS

Fòrum organitzat pel comitè central del Consell de les Esglésies de Moscou

La Perestroika ofereix noves possibilitats a la fe cristiana

El Fòrum sobre la Perestroika organitzat en el quadre del "Comitè Central del Consell Ecumènic de les Esglésies" (COE) ha reunit a Moscou nombroses personalitats soviètiques. Aquest Fòrum ha estat l'ocasió per l'arquebisbe Ciril de Smolensk de subratllar que "el temps en què la religió estava considerada com a retrògrada i els creients com a ciutadans de segona categoria, està definitivament abolit".

Algunes de les personalitats presents al Fòrum van ser: Andrei Gratzov, vice-director del Departament de relacions exteriors del Comitè Central del Partit Comunista de l'URSS; Serguei Zalygin, novel·lista, redactor en cap de la revista política i literària "Novi Mir"; Guennadi Lisitchkin, economista; el professor Boris Raustxenbach, membre eminent de l'Acadèmia de Ciències, especialista de la recerca espacial, i l'arquebisbe Ciril de Smolensk, de l'Església ortodoxa russa.

L'arquebisbe Ciril va revelar que la participació en un Fòrum d'aquesta mena era una novetat i demostrava la realitat de la Perestroika. Ell creu que el món sencer està en la recerca d'un model de societat basat en la justícia i la igualtat, que permeti la participació de tothom. En aquest sentit, l'URSS ha iniciat una recerca que implica la resta del món. Per la seva banda, Andrei Gratzov ha mostrat com la Perestroika va lligada a l'estat de crisi de la societat soviètica. "No és admissible avui que un grup de tecnòcrates decideixin el bé per a una societat", va declarar. "És un llarg aprenentatge que vol donar un lloc a l'esperit de tolerància i de diàleg, i que fa aparèixer cada dia nous problemes que necessiten els esforços de tots per ser superats."

Un procés de desmilitarització

Boris Raustxenbach va mostrar la pertinència d'aquesta nova manera de pensar en matèria militar que afecta el procés de desmilitarització i de desarmament. "Si nosaltres volem construir un món obert en què les fronteres siguin fàcils de travessar, és important edificar-lo en la pau, és a dir, un món sense armes nuclears i on l'armament clàssic sigui reduït al mínim. És absolutament important que el cosmos esdevingui un espai sense armes." "La introducció d'armes en el cosmos, dirigides per ordinadors sense ànima ni moral, seria una catàstrofe mundial", va afirmar.

Va ressaltar com la preocupació pels drets humans és important i legítima, a condició que no serveixi per un egoisme exacerbant: "Som tots junts el poble de la terra. El servei del pròxim, que correspon pròpiament al cristianisme, és almenys tan important com els drets de l'home, i l'Església està compromesa en aquest aspecte en el procés de la Perestroika."

40 anys de desert

Guennadi Lisitchkin va presentar la Perestroika com "un nou humanisme econòmic". I va comparar el procés amb la marxa de Moisés, que va conduir un poble d'esclaus pel desert durant quaranta anys per fer que un poble d'homes lliures entrés a la Terra Promesa.

Oposar-se als projectes catastròfics per a la natura

Serguei Zalygin, president de l'associació "Ecologia i pau", va declarar que la natura i les seves lleis han assegurat fins al present, contra la intervenció humana, la supervivència de la humanitat i de l'entorn. "Avui, la creació es veu amenaçada per l'esperit del sistema usat per l'Administració que pretén detentar la solució de tots els problemes. La nostra associació, composta també per savis i homes de comunicació, es va oposar a la realització de projectes catastròfics en el pla ecològic, com per exemple el de girar els rius cap a l'Àsia central". Considera que l'Església i les ONG podrien prendre partit per una missió internacional d'inspecció ecològica, la fi de la qual seria vetllar per la bona gestió mundial dels recursos naturals, traient a la llum la responsabilitat de cadascú respecte al món i al seu entorn.

El renaixement de l'Església

L'arquebisbe Ciril va remarcar com l'Església es troba compromesa avui en múltiples fronts. "S'obren nous temples; els monestirs reprenen el seu sensenyaient, es preveuen noves possibilitats diaconals; el creient pot reivindicar la seva fe sense por de perdre el seu treball. La Perestroika és un procés intern que toca els principis essencials de la vida social de la nostra societat. Aquesta nova mentalitat —va continuar— pot esdevenir un 'clixé'. S'evitarà aquest risc, si es dona prioritat als valors humans per damunt dels valors de classe. És important que la democratització oberta en la política estrangera, pugui trobar també una aplicació en la política interior; si no, el poble estaria mancat de diàleg, que és la base mateixa d'aquest canvi".

En aquest procés, l'Església surt del seu fosc racó per prendre part en l'activitat social. Es veu

L'Església russa participa en la construcció del segle XXI.

interpel·lada en tots els plans, tant polítics, com econòmics, socials, sanitaris, diaconals, etc. Monsenyor Smolensk va cloure la

seva intervenció dient que, de fa molts decennis, l'Església, pel seu contacte i participació en el moviment ecumènic, ha entrat en els

debats principals de la societat soviètica. Com a conseqüència del diàleg ecumènic, l'Església participa en l'edificació del segle XXI.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Leonardo Boff: ell mateix s'imposa silenci

FRANCESC GAMISSANS

Després d'una temporada, els rumors més diversos han circulat a propòsit de noves sancions que el Vaticà hauria imposat al teòleg brasiler i franciscà, Leonardo Boff, un dels principals inspiradors de la "Teologia de l'alliberament". Segons una agència brasiler, l'ordre de suspendre els seus viatges a l'estranger i de guardar silenci, hauria estat notablement significativa.

Amb la finalitat de tallar en sec tots els rumors, i com una excepció, el pare Boff ha fet unes declaracions a l'agència APIC el propassat 20 de juliol.

"Pregat pels meus superiors —diu—, he acceptat de no concedir entrevistes ni al Brasil ni a fora, fins que les coses no s'arreglin amb Roma". També va dir: "El cardenal Joseph Ratzinger, prefecte de la Congregació per la Doctrina de la Fe, ha escrit, efectivament, una missiva al superior general dels franciscans sobre la meua situació." I aquest últim, pare John Vaughn, s'ha adreçat tot seguit al Superior provincial del Brasil. Cal dir que per "via jeràrquica", mai cap lletra no es adreçada directament a l'interessat.

Quin és el contingut d'aquestes cartes entre el Prefecte de la Congregació per la Fe i el General de l'orde franciscà, al qual pertany fra Leonardo? No ha transcendit al públic. El mateix pare Boff no en parla pas, "per no posar en relleu —diu— allò que m'és retret".

El teòleg brasiler impressiona pel contingut del

seu missatge, pel seu compromís a favor dels oprimits, dels pobres, per les seves declaracions, pels escrits i els seus viatges per tot el món. El desembre passat fou invitat per un grup flamenc, reunit a Brussel·les, per aprofundir la "Teologia de l'alliberament". Aquell viatge fou suspès per voluntat del mateix Boff, sense donar-ne cap explicació als organitzadors, els quals en un comunicat deixaven entendre que hauria estat per pressions del Vaticà.

Boff no parla en cap moment de pressions ni de sancions, i sí d'un diàleg existent entre el cardenal Ratzinger i la Conferència nacional de bisbes brasilers (CNBB). "Mentre duri aquest diàleg —diu— he acceptat d'abstenir-me de donar conferències, de fer declaracions, de viatjar a l'estranger. Ho faig per facilitar el susdit diàleg i per no comprometre el meu treball al si de l'Església".

Finalment, el mateix pare Boff ha manifestat a APIC: "No hi ha advertiments formals contra meu. El que és posat en qüestió són els meus viatges a fora i les meves intervencions als debats en què participo". I acaba dient: "Pel Brasil, jo treballo i viatjo normalment. He participat en una trobada de comunitats de base tinguda del 10 al 14 de juliol a Caxias, a la qual assistiren més de 2.000 persones, amb representacions de totes les diòcesis brasileres i d'altres països d'Amèrica llatina. El cardenal Arns, arquebisbe de São Paulo, hi assistí en companyia de 98 bisbes més".

El Papa ha acabat les vacances

Joan Pau II ha acabat les seves breus vacances de deu dies a la Vall d'Aosta. Aquestes jornades de descans s'han desenvolupat amb senzillesa i en contacte amb la natura. Malgrat tot, el diumenge 16 de juliol fou un dia molt ple pel que fa a l'agenda de visites. Novament el Pontífex s'ha incorporat a les seves tasques del Vaticà.

Egipte celebra 60 anys de premsa catòlica

El butlletí mensual "El Rayon", editat per primera vegada el 1928 pels Pares de les Missions Africanas, compleix 60 anys. De fa uns mesos, la revista s'ha reprès amb un nou títol "El Missatger". Aquest darrer s'ha creat sota la direcció dels franciscans, als quals es deuen les primeres publicacions en àrab a partir del 1969. Avui, el setmanari "El Missatger" es publica en àrab i en francès.

Un representant del Vaticà visita Cuba

Mn. Fiorenzo Angelini, president del Consell Pontifici per la Pastoral de Serveis de la Salut, arribà a Cuba per participar al "Congrés Internacional sobre l'Organització de Socors", quan esdevenen les catàstrofes naturals. Probablement mantindrà contactes amb representants del govern cubà i amb el president Fidel Castro, per tractar de la visita de Joan Pau II a Cuba, prevista per al 1991. En el mes de novembre de l'any passat, Mn. Angelini després d'una entrevista amb el president cubà, aconseguí que tornes-

Joan Pau II va rebre monsenyor Derisi

Joan Pau II va rebre a la seva biblioteca privada monsenyor Octavio Nicolás Derisi, arquebisbe assistent al sol i fundador de la Universitat Catòlica d'Argentina, una de les més prestigioses del subcontinent americà, per la qual han passat un gran nombre de personalitats d'aquell país: Monsenyor Derisi, que ha dedicat la seva vida a l'estudi i l'ensenyament de la filosofia, és un dels experts més gran del món en la filosofia de sant Tomàs d'Aquino, va presentar al Papa els Cursos de cultura catòlica d'Argentina. A la fotografia apareix amb el nostre corresponsal, Josep-Apel-les Santolària.

sin al país algunes religioses que milloraren l'atenció en els hospitals.

Equador: formació dels indígenes

Les Obres Missionals Pontificies a l'Equador acaben de publi-

car el Decret "Ad gentes", del Vaticà II, sobre l'activitat missionera de l'Església, en llengua quitxua, llengua dels indígenes homònims, per a la formació missionera dels indígenes de l'Equador. També aquests, en efecte, com a membres de l'Església, han de cooperar en la missió de l'Església. Valenta-se d'aquesta traducció, el Grup Nacional d'Animació Missionera

de les Obres Missionals Pontificies ha organitzat una sèrie de cursos per als equatorians de llengua quitxua en el seu idioma.

Sacerdot catòlic, ministre al Pakistan

El sacerdot catòlic Julius Rufin acaba de ser nomenat Ministre d'Estat per a les Minories, al Pakistan. Julius Rufin s'ha convertit en el primer catòlic que dirigeix un ministeri al Pakistan. Rufin fou elegit parlamentari de l'Assemblea pakistanesa el novembre del 1988.

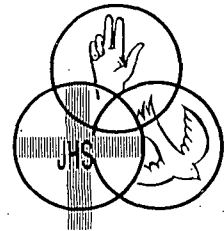
Nomenaments de quatre bisbes txecs i un de rus

La Santa Seu anuncia el nomenament dels bisbes de Litoměřice i de Spis, de l'arquebisbe de Trnava, així com d'un administrador apostòlic per a l'arxidiòcesi d'Olomouc. Les autoritats de Praga ha permès un inici de normalització de l'Església txecoslovaca. De les tretze circumscripcions eclesiàstiques en què està dividit el país, sis diòcesis tenen al davant un bisbe i unes altres set continuen per ara vacants. Tanmateix els nomenaments no resolen del tot els problemes pendents.

Així mateix, Joan Pau II va nomenar el sacerdot bielorús, Tadeusz Kondrusiewicz, Administrador apostòlic de Minsk, capital de la República soviètica de Bielorússia, vacant durant quaranta-quatre anys. El nomenament es féu amb el beneplacit de les autoritats soviètiques. Kondrusiewicz, de 43 anys, atindrà els dos milions de catòlics de la República, d'una població total de deu.

RECTIFICACIÓ

En el nostre número 513, a la pàgina 17, en l'entrevista al senyor Joan Cortadellas, Director General d'Atenció a la Infància, en la pregunta: **Quina acollida ha tingut el telèfon de l'Esperança, el 900 300 100?**, ha de dir: **Quina acollida ha tingut el telèfon de la Infància, el 900 300 100?** Preguem als nostres lectors que disculpin l'error.

RECÉS ESPIRITUAL PER A SACERDOTS

ORGANITZA:

RENOVACIÓ CARISMÀTICA DE CATALUNYA

Director: P. Robert DeGrandis S.S.J.

Són innumbrables els recessos sacerdotals que el P. DeGrandis ha donat arreu del món i són també innumbrables els sacerdots que n'han sortit renovats en llur ministeri sacerdotal.

Els sacerdots que desitgin participar a aquest recés poden inscriure's per escrit o per trucada telefònica a les adreces o telèfons següents:

- P. Miquel Peix C.M.F.- Pompeu Fabra 18, àtic 3º, 08830 Sant Boi de Llobregat. Tel. (93) 661 02 03.
- Manel Vidal - C/. Rosselló 7, 08903 Hospitalet de Llobregat. Tel. (93) 249 62 95 - (93) 302 43 42.
- Roser Massana - C/. Madrazo 85, pral. 1º, 08006 Barcelona Tel. (93) 200 70 16.

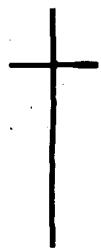
DATES

Del 13 de setembre (dimecres) a les 10 del matí fins al 16 (dissabte) a la una de la tarda, a la casa "Mater Salvatoris" (Tibidabo).

Porteu si us plau: alba, escola, la Bíblia i la Litúrgia de les hores.

Preu: 6.000 pessetes (és el que la casa demana pel menjar i l'allotjament).

CAL FER REVUIRE EL CARISMA DEL SACERDOCI

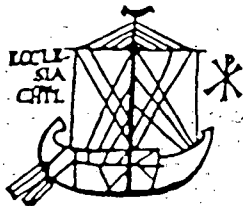
Juan José Macías i Romero

Morí el dia 3 d'agost del 1989, als 63 anys d'edat, havent rebut els auxilis espirituals.

Els qui l'estimen: Espòsa, Carmen Galán; fills, Juan José i Maria del Carme Alonso, Carlos i Susanna Quiles; néts, Nina i Juan José; i tota la família, us agrairan un record en les vostres oracions.

Al cel ens puguem veure.

INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA

Centre diocesà de formació cristiana obert a laics —joves, homes i dones—, religiosos i religioses, que ofereix una visió global i actualitzada de la Teologia

Curs 1989-90

- **ELS ESTUDIS DUREN TRES ANYS**
- **LES CLASSES SÓN VESPERTINES, DE DILLUNS A DIJOUS**
- **ATORGA EL «DIPLOMAT EN TEOLOGIA»**

Informació i preinscripció a partir del 5 de setembre

SECRETARIA

De dilluns a dijous, de 6 a 9 del vespre
Diputació, 231 (edif. Seminari) Teléf. 254 19 63
08007 Barcelona

Alguns incompliments de les normes reclamen una profunda reflexió, diu el Vicari de Pastoral

Baptismes, eucaristies i confirmacions s'han de celebrar a la parròquia

TARRAGONA.— El Vicari de Pastoral diocesana, mossèn Miquel Barbarà, ha adreçat una comunicació a tots els preveres de l'arquebisbat de Tarragona recordant la normativa vigent referida a l'administració dels sacraments del Baptisme, l'Eucaristia —primera comunió— i la Confirmació, indicada en el document "Itinerari catequètic i sacraments de la Iniciació cristiana".

La redacció d'aquesta nova comunicació ha estat motivada pel fet d'haver-se produït diverses irregularitats en l'administració d'aquests sacraments, les quals han estat denunciades.

Segons paraules de mossèn Barbarà, "al voltant de la recepció d'aquests sacraments hi ha molts problemes, que causen malestar a molts preveres. En el pla pastoral del curs vinent tenim previst fer-ne una reflexió seriosa.

Al text de la carta s'insisteix que "la parròquia és el lloc ordinari de la celebració dels sacraments i, especialment, els de la iniciació cristiana"; s'hi afirma que les **excepcions** han de respondre a una **causa justificada** i que, en última instància, ha de ser el **rector propi** qui prengui una determinació, i no les persones interessades.

Nomenaments diocesans

Amb data 21 de juliol l'arquebisbe Dr. Ramon Torrella i Casante ha signat els següents nomenaments:

Mossèn Antoni Virgili i Ferrer, canonge de la santa Església Cate-

dral M. i P.; mossèn Miquel Barbarà i Anglés, canonge de la santa Església Catedral M. i P.; mossèn Josep Martí i Aixalà, canonge de la santa Església Catedral M. i P.; mossèn Jaume Roig i Roig, canonge de la santa Església Catedral M. i P.; mossèn Domènec Cubí i Latorre, capella de les Germanetes dels Pobres, de Reus; mossèn

Antoni Roquer i Hugué, rector de la Parròquia de Falset; mossèn Josep Moragues i Borrull, rector de la Parròquia del Morell; mossèn Agustí Berenguer i Morató, rector de les Parròquies de Bellvei i Santa Oliva; mossèn Isidre Torremadé i Torrent, rector de la Parròquia de Santa Creu de Calafell; mossèn Albert Serra i Fernández,

rector de les Parròquies de Prades, Capafonts i la Febró; mossèn Joaquim Fortuny i Vizcarro, rector de les Parròquies de Cervià i la Pobla de Cérvoles, i mossèn Joan M. Banús, vicari de la Parròquia de Vila-seca.

Dos jesuïtes d'origen tarragoní, condecorats

Dos jesuïtes originaris de terres tarragonines —el pare Ramon Cabré i el pare Josep Gramunt— han estat condecorats recentment amb la "encomienda de la Orde del Mérito Civil", concedida pel rei d'Espanya, Joan Carles I.

Aquesta condecoració els fou imposada en el decurs d'una cerimònia familiar celebrada a l'ambaixada espanyola a La Paz. El seu titular els lliurà el guardó en nom del Monarca espanyol.

El pare Ramon Cabré és el director de l'Observatori sismològic de La Paz, considerat pel professor Richter el més important del món. Aquesta institució compta amb set estacions sísmiques i participa en les activitats de tres més.

El pare Cabré —germà, per cert, de dos sacerdots diocesans— ha participat en nombrosos congressos i simposis. Inicià els estudis eclesiàstics al Seminari de Tarragona i, tot just acabada la guerra civil, ingressà a la Companyia de Jesús.

L'activitat de l'altre guardonat, el pare Josep Gramunt, ha estat bàsicament centrada en el món de les comunicacions socials.

Ha estat fundador de les Escoles Radiofòniques "Fides", director de "Ràdio Fides" durant els 26 anys d'existència d'aquesta emissora i creador de l'agència informativa "Fides", s'ha destacat, tanmateix, com a editoralista i analista polític. Ha estat, també, mentor i mestre de diverses generacions de periodistes.

Nou altar a les Peces d'Albinyana

L'Església del Sagrat Cor de les Peces d'Albinyana (Baix Penedès) ha estrenat nou altar. La dedicació fou presidida per l'arquebisbe Ramon Torrella, en el transcurs d'una celebració en què administrà el sagrament de la confirmació a nois i noies de la localitat. L'altar és un bloc de pedra de Vinaixa, treballat per l'artista Xavier Soler.

La iniciativa de la reforma realitzada cal situar-la en el context d'altres actuacions: una família ha fet donació d'una imatge del Sant Crist, de ceràmica, d'estil modernista, atribuïda a Josep Llimona; d'altra banda, s'ha substituït la imatge titular de l'església per una altra de donada per una comunitat religiosa. Al mateix temps s'han tret les baranes del presbiteri i s'ha adequat l'espai per a les celebracions.

La dedicació del nou altar, la remodelació de l'espai litúrgic, fou precedida d'una conferència de mossèn Joaquim Gras sobre el sentit teològic i pastoral de l'altar.

La IX Escola d'Estiu per a Catequistes

Una catequista s'adreça als pares: "Si avui fos més cristiana i, en mi, cada paraula, cada gest, prenguéssiu una actitud evangèlica...". "Si avui, pares, no haguéssiu viscut una infantesa i una joventut on hi havia un patró religiós, i tot el que se n'apartava era considerat pecaminós a causa d'una malentesa pedagogia de la fe cristiana que va restringir els vostres desitjos, la vostra espontaneïtat, la capacitat de decisió, d'expressió, etc.": "El que ara vivim és una gran repressió social que arrenca el coneixement de Déu de socarrel..."

Hi ha tantes coses que ens poden arrossegar vers la indiferència religiosa, que cadascú en podria dir la seva; malgrat això, pares, ens porteu els vostres fills a Cateques i els catequistes us ho agraïm.

Us voldria dir que, entre els catequistes, es veuen veritables esforços per formar-se o re-formar-se, per passar del que ha estat un adoctrinament o una fe informativa, o una fe abans que tot testimoniada, viscuda i celebrada des de la intimitat i des de la comunitat. El catequista és aquell que creu, diu, viu i celebra la fe cristiana. Aquell que creu però no ho diu, aquell que diu però no ho viu, aquell que ho viu però sense celebrar-ho, aquell que es comporta d'una manera incongruent amb la seva fe, haurà de passar un temps de reflexió o re-educació abans de fer de catequista.

Ni la restricció que es va viure en altre temps ni la tolerància que ara es viu no han millorat la socie-

tat, en canvi ens han apartat de Déu. Per això, pares, heu de tornar a deixar entrar Déu a les vostres cases, heu de col·laborar amb el catequista a ajudar que els infants creixin amb un ideal de vida basat en la fe cristiana, que es pot resumir a estimar Déu i els homes; a saber ser un mateix tot essent sempre solidari amb els altres i, en primer lloc, amb els que més pateixen; a saber ser eficaç i competitiu sense haver de trepitjar els altres; a no posar els límits de la felicitat en el diner, en el sexe, en les diversions, en l'estatus social i la resta, tot evitant caure en l'egoisme que ens condueix a la soledat, la fredor del progrés i la tècnica que ens va deshumanitzant de mica en mica, que ens va barrant la comunicació de tu a tu, tan necessària per desenvolupar-nos com a persones. L'ideal de la fe cristiana és estimar sempre, i en això no pot haver-hi cap mal; per això parlo d'ideal, perquè és molt difícil d'aconseguir-lo, però no impossible; si mirem amb atenció el nostre entorn, en veureu molts que en són testimonis, que no fan gaire soroll, però hi són, i compten molt per qui els coneix.

La fe cristiana compta, abans que res, amb l'home, la persona; té un gran respecte per la vida i per la pròpia identitat. Jo us pregunto: Quantes vegades heu vist joves que, sense saber per què viuen, han anat a caure en mans de grups que els han duts cap a les drogues, cap a sectes o fanatismes, prometent-nos felicitat, però han negat la seva per-

sonalitat i identitat i els han provocat l'autodestrucció?

Viure en la fe cristiana no és viure en un jardí de roses, no ens estalvia problemes i fracassos en la vida a la societat, però tots hem de col·laborar perquè el nen tingui prou llibertat d'opció, tingui prou coneixements, trobi dins l'Església persones i grups que donin testimoni de la fe cristiana, i així l'ajudin a ser cristià.

Els pares —malgrat que actualment no se'ls dona gaire valor en la societat— continuen essent necessaris per tal d'ajudar els fills a aconseguir la felicitat sense la pèrdua de la identitat, a aconseguir l'ideal de vida que es reflectirà després en una manera de viure-la i veure-la.

Als catequistes que enguany no han assistit a l'Escola d'Estiu voldria dir-los: S'aprèn molt d'un professor, però també s'aprèn escoltant els altres catequistes. ¿T'has preguntat fins a quin punt pots quedar-te amb les experiències recollides durant l'any? Encara que sàpigues molt i hagi fet molts curssets, les teves experiències no poden quedar tancades en un grup, en una parròquia, sinó que s'han de perllongar fins allà on altres catequistes s'estan formant; llavors, el teu paper de transmissor de la fe serà ple.

GLÒRIA TORRES
Catequista de Girona

"Fou un home bo, que va passar pel món fent el bé"

Jaume Nualart: fidelitat a Crist i a Catalunya

BARCELONA.— Com tantes altres personalitats que es donen a conèixer en l'àmbit barceloní i allí exerceixen les seves activitats en el transcurs de tota una vida, el nostre amic Nualart aterra d'infant amb la seva família a la ciutat comtal, procedent de terres giro-nines, i va a viure a la barriada de les Corts on el pare procura mantenir l'esposa i els cinc fills exercint el seu ofici artesà del calçat.

De ben jove, freqüenta el Patronat Social de les Corts, on forma un equip de bàsquet i es relaciona amb la millor joventut de la barriada. És catequista de la parròquia i, a l'inici mateix de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, és dels primers a entrar-se amb el Secretariat General i, als seus quinze anys, forma part del primer Consell Federal com a vocal d'esports. És el més jove de tots els consellers federals d'aquell magnífic moviment de joventut dels anys trenta. Més tard, havent canviat de domicili, és militant i directiu del Grup núm. 77 de la F.J.C. de C., "Santa Maria del Mar", en aquell sector barceloní. D'ací arrenca el seu esperit generós i el seu sentit social, que amararan tot el transcurs de la seva intensa vida, tant en el seu vessant professional com en la seva presència a la vida cívica, sindical i política.

Un fruit de la F.J.C.C.

Jaume Nualart, com tantes altres personalitats de la vida pública del nostre país, són procedents de la formació moral i cívica, rebuda a la Federació de Joves Cristians de Catalunya, i dels seus ideals apostòlics i socials servint amb tota fidelitat al lema: som catalans i cristians, que és com dir herois dues vegades.

Passa la calamitat de la guerra civil i, l'any 1945, és un dels fundadors de l'associació de dependents del comerç i de la indústria denominada "Orientació Catòlica i Professional del Dependent", de la qual el consiliari general de la F.J.C. de C., doctor Albert Bonet, deia que havia continuat en el camp social la tasca empresa en el camp de la joventut per la Federació, malauradament frustrada. Nualart emprèn una tasca parasindical organitzant la dependència dels comerços de la ciutat al marge dels sindicats oficials, amb un gran èxit, que fa observar en to d'alarma per part dels de la "Jefatura Superior de Policia" que les activitats de l'O.C.P.D. tenen un ressò important i immediat en totes les oficines i comerços de la ciutat. La reacció no es fa esperar i

l'acció sindical de Nualart és perseguida i anul·lada.

El nostre protagonista, però, no para i entra en contacte amb mossèn Ramon Muntanyola, líder de la catalanitat a l'arquebisbat de Tarragona, i junts elaboren un manifest dirigit als Bisbes de les diòcesis catalanes en defensa dels drets del poble català. Aquest manifest clandestí —se'n fa una edició impresa per un taller barceloní— es farà famós entre tots els estaments de la nostra societat.

Un home just i bondadós

Entretant, en el camp professional, treballa al departament de personal d'una empresa metal·lúrgica que compta amb més de mil obrers, i aquest contacte permanent amb persones i famílies que depenien totes d'un salari i d'unes condicions de treball justes i equitatives li va permetre desenvolupar el seu sentit social tot procurant resoldre les dificultats d'indole laboral, familiar, d'habitatge, d'escolaritat i de tota altra mena. La seva popularitat i la seva fama d'home just i bondadós va creixent de manera imparabile; finalment, és nomenat cap de per-

sonal, responsable d'un grup d'empreses metal·lúrgiques.

Un dels problemes socials d'una època no molt llunyana, i que periòdicament es va repetint, fou la manca d'habitatges que impossibilitava la formació de novells, i en aquest camp també Nualart va aportar la seva col·laboració: primer, en els habitatges del Congrés Eucarístic; després, a la parròquia de Sant Medir, de la barriada de la Bordeta, a Barcelona, i més tard amb mossèn Muntanyola, a la població de Salou.

Darrerament, en la maduresa de la vida i de l'experiència, és cridat per l'administració pública del nostre país a ampliar el seu camp d'actuació a nivell de tot Catalunya, i és nomenat director general de Serveis Socials, de la Conselleria de Sanitat de la Generalitat de Catalunya. La seva tasca assistencial és molt profitosa amb la reducció de les nombroses bosses de misèria extrema amb menjadors col·lectius; amb la proliferació de casals per a la gent gran; amb la creació de residències i d'altres serveis socials, directament per la Generalitat o per conductes i convenis establerts amb entitats i institucions de caràcter privat, ja existents, donant-los suport i respectant sempre la seva personalitat jurídica i el seu patrimoni.

President d'Amics de mossèn Muntanyola

Per últim, i per la seva penetració amb l'obra de mossèn Muntanyola per terres tarragonines, presidia d'un temps ençà l'associació "Amics de mossèn Muntanyola", que duu a terme una tasca cultural en record i honorança de qui va ser una figura eclesial de gran relleu de l'Església tarragonina.

Aquest resum telegràfic de la persona i dels fets de Jaume Nualart i Maymí com a home d'acció, quedaria incomplet si no féiem menció dels seus dots com a home de pluma fàcil i conferenciant, notable per la precisió de conceptes i per l'amenitat de les seves paraules, sempre cordials i sinceres, i per la diversitat de temes tractats que anaven des de l'examen i, les propostes de solució de problemes socials i assistencials fins a aspectes culturals, morals i patriòtics.

Finalment, i tenint en compte les limitacions i mancances humanes, ens atrevirem a afirmar que, al nostre bon amic Nualart, en la seva llarga vida al servei dels necessitats, poden ser-li aplicades unes paraules de ressonància evangèlica que podem expressar així: Fou un home bo, que va passar pel món fent el bé. Al cel sigui.

E.C.

IMPROMPTU

Impensable

ORIOI CAMPS

La notícia a la secció de "societat" llegida a dos diaris barcelonins, i suposo que als altres diaris també la publicaren, d'una parella de maleducats desaprensus atrapat fent l'acte sexual damunt l'altar major d'una parròquia de Barcelona, no hauria passat de ser una desagradable anècdota i una demostració de la incultura imperant.

Però, a Catalunya Ràdio també se'n feren ressò, i a l'espai "En fresc" que s'emet els matins, el locutor va preguntar a l'entrevistat, el poeta Joan Brossa, el seu parer sobre el fet. I el poeta Brossa va respondre, gairebé textualment, així: "Ho trobo bé; al cap i a la fi és un local que no serveix per res, només per quatre indecents capellans, perquè hi facin la seva política, a més a més retrògrada..."

Tota la vida he tingut un gran respecte pels poetes. N'he viscut alguns d'importants, des de Joaquim Ruyra a Manuel Bertran i Oriola, m'he nodrit espiritualment amb les seves obres i, no cal dir, amb les de molts altres poetes que no tingueren mai necessitat d'inflaments propagandístics. Sempre he cregut que els poetes són ambaixadors de l'amor. No de l'odi.

Naturalment que un poeta pot ser agnòstic, però respectuós amb les creences dels altres. Com l'Espriu, per exemple. Però desdú d'un que s'anomena poeta emetre una opinió tan fora de lloc, tan antipoètica, aparentment tan venjativa. Una opinió que ni com a acudit no es pot admetre.

Penso que Joan Brossa és un poeta agrejat, i per això avesat als exabruptes insòlits. Insòlit i pobre el seu estil poètic. Em sembla que, a la poesia, no li cal brossa.

GLOSSES DOMINICALS

La meva "primera missa"

Era el dia 15 d'agost de l'any 1939. A l'església parroquial de Santa Coloma de Farners, un jove sacerdot, acabat de ser ordenat, celebrà la seva "primera missa". El temple estava ornat sobriament, perquè tres anys de revolució havien deixat unes petjades inesborrables en l'incendi destructor d'imatges i d'altars.

Aquell matí era esplendorós, com ho són gairebé tots els de l'estiu a la nostra terra. Una multitud de creients emplenava l'església amb una fe renascuda de les cendres d'unes hores tristes. L'emoció omplia els cors i una joia esperançada es manifestava a flor de llavis. És que hom veia que no s'estrucava la tradició de les vocacions sacerdotals a Santa Coloma.

El goig però més gran, el tenien els meus familiars, sobretot els que ocupaven un lloc distingit en el presbiteri: els pares i els padrins. Triats aquests darrers entre els familiars i no pas entre els rics del poble. Recordo la presència amorosa del pare i de la mare i, sobretot, la de l'àvia materna. Perquè ells eren els qui, amb el seu consell, la seva estimació i el seu exemple havien fet possible la meua vocació i el seu coronament en l'ordenació sacerdotal.

Família humil va ser la meua: Com tantes d'altres de la nostra terra! Els pares eren honrats i treballadors, i fermes en la fe! El meu pare suportà durant la guerra un empresonament injust de tres mesos; la mare patí les sofrències pròpies d'una família menystinguda a causa de la seva religiositat. I l'àvia, tan bona i tan humil, es considerava indigna d'estar prop de l'altar a l'hora que el seu nét celebrava la primera missa. Era pobra i havia viscut en una barriada obrera de Barcelona, quan fou abandonada pel seu marit, i la filla única era petita. Mai més no va saber res del seu espòs, després

que aquest —com tants d'altres— anà a Amèrica a fer fortuna.

Que en són de diverses les històries de les famílies! Gairebé sempre les il·lusions es creuen amb les llàgrimes i les hores de felicitat ensopen amb moments de dolor. Però l'amor veritable dels esposos ho supera tot. Quan aquests s'estimen de debò s'uneixen en una màgica abraçada, mentre l'amor penetra en la intimitat més gran del seu cor com una inesgotable inundació. A casa seva el pare i la mare visqueren sempre units per un amor indestructible, malgrat les diferències de temperament i les contrarietats sovintejades. Però vull remarcar aquella àvia —ara que tantes vegades els vells fan nosa— sempre present a la nostra llar. Forta, amb una fe sense entrebancs, tingué una vellesa digna i feliç.

El dia 15 d'agost és la festa litúrgica de l'Assumpció de la Mare de Déu: la festa mariana per excel·lència. He de confessar que a ella l'he notada molt pròxima a mi, tot al llarg de la meua vida sacerdotal. L'he experimentada "més com a mare que com a reina", segons digué Teresa de Lisieux. Perquè en ella la mare afegí a la corona de reina l'escalf d'un amor que mai no enganya i sempre persevera.

Estic segur que la seva intercessió inspirà un dels desigs que vaig manifestar en la intimitat de la festa: que mai no m'habitueés a celebrar l'Eucaristia! Per això ressonen en el meu cor aquestes paraules del mestre Ruyra: "Vés-hi (a l'altar) purificat, blanc com un liri / i amb el cor silenciós, fins al martiri; / mor al món, vés a obrir l'eternitat".

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

SOLSONA

Ajudant a marcar una fita memorable en la història cultural i religiosa de Catalunya

"Millenum" comptà amb una bona representació solsonina

SOLSONA.— Una de les notícies més interessants, esdevinguda darrerament, tant de caire religiós com artístic i històric, ha estat indiscutiblement l'exposició inaugurada a principis del mes de maig a Barcelona, als edificis de la Pia Almoina, el saló del Tinell i la capella de Santa Agata, que, amb el nom de "MILLENUM", volia ser la mostra que fa l'Església a Catalunya de la seva aportació als orígens i al desenvolupament del nostre país, Catalunya, en el mil·lenni del seu naixement polític.

La premsa, la ràdio i la TV n'han fet més d'un comentari: els milers de visitants, l'ajornament de la clausura, algunes crítiques, però també moltes lloances..., tot allò que sempre es desvetlla quan es fa un muntatge d'una mostra excel·lent per la quantitat de les peces i, més encara, per la seva qualitat.

La major part de les obres i dels documents exposats provenien dels museus diocesans i d'altres entitats eclesials. I és en aquest punt on entra la nostra curiositat: ¿què hi ha dut el nostre bisbat de Solsona? Doncs bé, aquí en teniu la relació:

1. Un pergami amb les signatures de la comtessa Ermengarda i del qui seria l'abat Oliba, referent al monestir de Serrateix (de l'any 995).
2. Lipsanoteca (una petita capseta de fusta emprada

en la consagració d'un temple per a incloure-hi el document de l'acte), provinent de l'Espunyola, del s. XII.

3. Un capitell romànic del temple enrunat de Sant Pere de Madrona, s. XII-XIII.
4. Un frontal procedent de Binèfar, patrimoni del Museu Diocesà i Comarcal, del s. XIII-XIV.
5. Imatge de sant Jaume, provinent de Ferran, del s. XIV.
6. Taula de la predicació de sant Andreu, procedent de Gargallà, del s. XVI.
7. Escultura de sant Cristòfol, provinent de la Pedra, probablement del s. XVI.
- 8 i 9. Un encenser, de la Guàrdia de Sagàs, i una bacina, del s. XVI.
10. Taula de la consagració episcopal de sant Martí, provinent de Montclar, del s. XVII.
11. Talla de l'arbre de Jessé, d'Agustí Pujol, de la parròquia de Verdú, del 1623.
12. Fragment del mural de la Visitació, de sant Martí de Puig-reig, del s. XIII.
- 13 i 14. Un hostier i un tallafornes, s. XVII-XVIII.
15. Partida de baptisme del qui seria sant Pere Claver (1580).
16. Quadre de sant Ramon Nonat, del s. XVIII.

17. Crist del Davallament, provinent de Riner, de l'any 1800.

18. Mare de Déu del Roser, provinent de Terrassola, del s. XVIII.

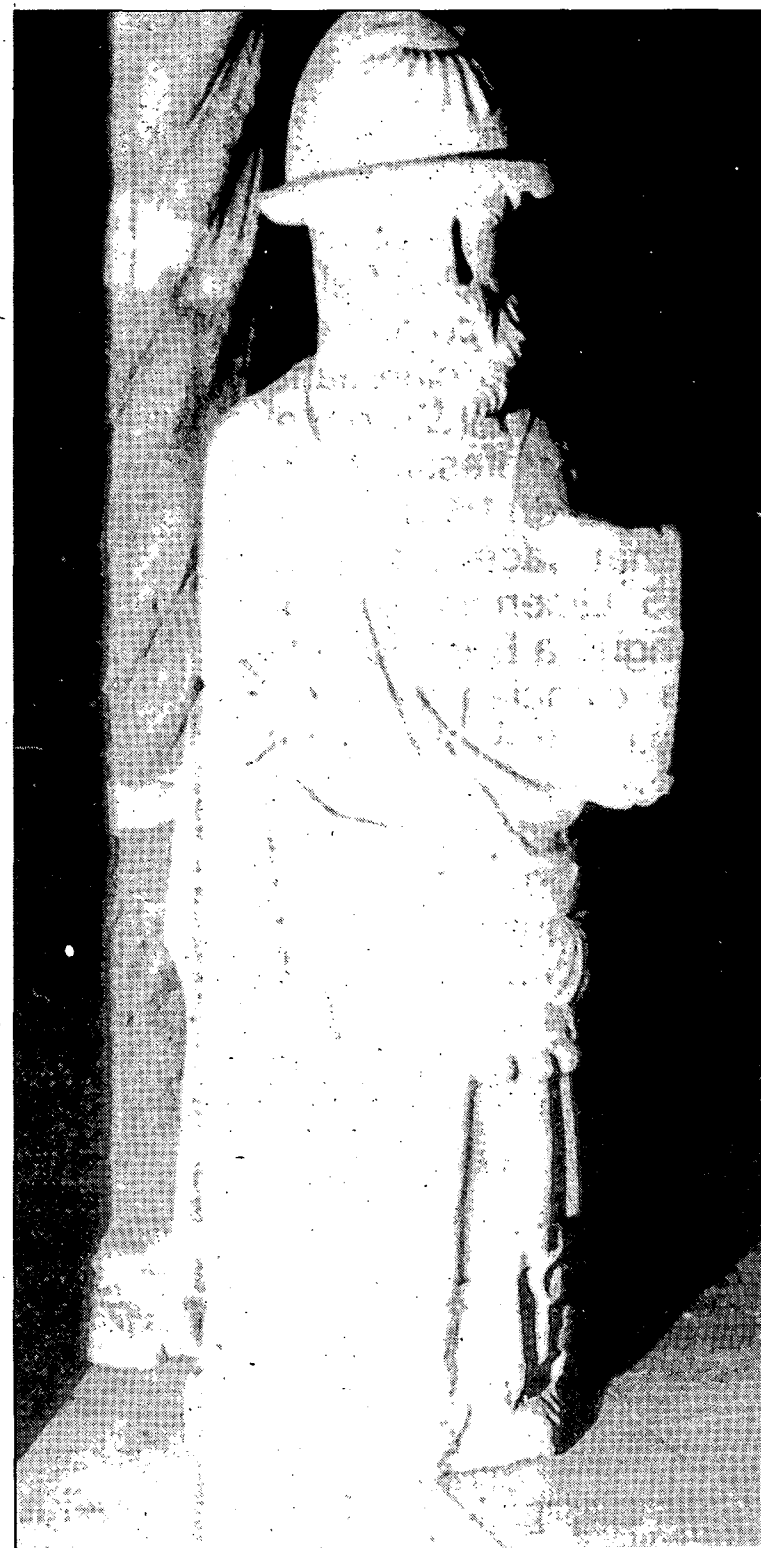
19, 20 i 21. Sants olis, una mitra i un humeral, del s. XVIII.

També hi havia exposats alguns llibres escrits per clergues solsonins.

Ès raonable que algú es preguntí: I aquella peça tan bona...? Només tenim això, a Solsona...? Per a entendre-ho més bé tinguem presents dos fets: primerament, que la selecció s'ha fet en funció d'un conjunt, el de l'exposició, que ha volgut abastar tot un mil·lenni en les seves diverses facetes i detalls. Segonament, la instal·lació que s'està duent a terme de les peces, des del gòtic als nostres temps, a les noves sales del Museu Diocesà i Comarcal ha condicionat una més àmplia representació solsonina, la qual cosa no obsta perquè tota aquesta exposició del "Millenum" hagi marcat una fita ben memorable en la història cultural i religiosa de Catalunya.

Jornades de "reflexió i pregària"

Gairebé cada mes, la Casa d'Espiritualitat del santuari del Miracle organitza unes jornades de "reflexió i pregària"

Imatge de sant Jaume (segle XIV), provinent de la parròquia de Ferran (Serrateix), exposada al "Millenum".

sobre algun tema d'actualitat religiosa. Les pròximes són previstes per a aquestes dates: del 24 al 29 d'agost, sobre l'evangeli de sant Marc, a càrrec del pare Ramon Ribera, mon-

jo, i del 25 de setembre a l'1 d'octubre, sobre l'esperança, a càrrec del pare Oriol M. Diví, monjo. Les jornades són obertes a tothom.

J.C.

Som com som?

ANTONI MUNNÉ I TOMÀS

Encara que més de quatre vegades hem dit que cadascú és com és, això no vol pas dir que no puguem canviar. És més, crec que si ens examinem bé, identificarem els nostres defectes i, per tant, desitjarem canviar, procurarem canviar, fins arribar a aconseguir la màxima perfecció possible.

Com que molt sovint ens costa descobrir els nostres defectes, podem aprofitar les ocasions en què un amic, un familiar o un company observa o pateix un error o una injustícia nostra i ens corregeix. També és el cas en què nosaltres observem l'error en el nostre amic, familiar o company, en el qual cas no podem deixar-lo en el seu error sinó que, ben al contrari, hem d'avisar-lo, corregir-lo.

D'aquesta manera, avisant i rebent avisos, aconsellant-nos mútuament, tothom pot anar perfeccionant-se.

Però... cal tenir presents dos gran perills que sempre estan a l'aguait. Si per un costat els grans remeis són avisar, aconsellar el nostre proïsme ser avisat i rebre advertiments sobre els nostres punts dèbils, els dos grans inconvenients, les dues dificultats que normalment impedeixen el bon fi d'aquests ajuts, són que ens costa escoltar que algú s'atreveix a assenyalar-nos un defecte, per petit que sigui, la primera reacció no és pas d'agraïment per l'avis i de posar atenció per perfeccionar-nos, sinó de rebuig. Què s'ha cregut, aquest? Com és que s'atreveix a donar-me lliçons, a mi? I en lloc d'aprofitar l'avis, el rebutgem, i desaprofitem una

oportunitat magnífica de millorar. L'altre perill, l'altra dificultat, és que quan ens decidim d'avisar l'amic, en lloc de fer-ho amb amor, amb delicadesa, amb respecte, ben sovint utilitzem el reny, l'atac, la desqualificació, i aquest mateix to ja facilita, si no la hi provoca, en l'altre, la reacció violenta.

Caldrà, doncs, exercitar-nos a practicar i a rebre la correcció fraterna perquè, gràcies a la correcció que pugui ser admesa, ens podrem anar perfeccionant. És un exercici ben difícil, però molt important, que presenta la doble dificultat d'anada i de tornada: quan avisem, hem de fer-ho amb delicadesa, amb discreció, amb respecte, i quan ens avisen hem d'esforçar-nos per acceptar l'avis amb humilitat, amb comprensió, amb agraïment. I en tots dos casos, evitar les reaccions impulsives!

Fòrum Internacional de la Joventut, a Santiago de Compostel·la

Un repàs ràpid de l'opinió mundial sobre la pastoral juvenil

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA. (Del nostre enviat especial). — Durant aquest cap de setmana llarg, que va del 13 al 15, s'està celebrant aquí, a Santiago, el Fòrum Internacional de la Joventut que precedeix els actes de la Diada Mundial de la Joventut. Aquest Fòrum és l'única ocasió biennal que tenen els representants territorials i sectorials de la pastoral juvenil per trobar-se. Hi ha reunits 250 delegats, tots joves que hi acudeixen en nom de bisbats, moviments o zones pastorals. Hi han estat convidats pel Consell Pontifici dels Laics.

D'Espanya han vingut 30 participants, tres dels quals són de Catalunya. Un d'aquests últims és Salvador Grau que representa l'Arquiebisbat de Barcelona. Ell és secretari del Moviment de Centres d'Esplai Cristians (M.C.E.C.), militant de la JARC (Joves Cristians de Comarques), Secretari de la Permenent del Consell Pastoral Diocesà, i membre del Consell Diocesà de Moviments en representació del MCEC.

Crist troba els joves d'avui

"Als participants del Fòrum se'ls demanava que estiguessin treballant a l'església diocesana". A més, Salvador Grau va assistir a la passada convocatòria, fa dos anys, a Buenos Aires. "Du-

rant tres dies debatrem i intercanviarem, reflexions i experiències, seguint el lema de la Jornada Mundial: jo sóc el camí, la veritat i la vida".

El programa del Fòrum s'estructura d'una mateixa manera, durant els tres dies: ponència inicial, treball per grups i posada en comú. El darrer dia s'hi afegeix la redacció del document final. Els títols de les ponències i els cardenals que les llegiran són aquests: Els joves busquen el sentit i la plenitud de la vida, cardenal-arquebisbe Moureira-Neves (Brasil); Crist troba els joves d'avui, cardenal Lourdosani (Índia); Anunciar i testimoniar Crist, avui, cardenal Pironnio (Itàlia).

"És una mica desapropiat, que quan ens trobem joves de tot el món, delegats de tots els moviments internacionals cristians (que d'altra banda, no hi ha cap instància de coordinació mundial en pastoral juvenil, i per tant aquesta n'és l'única ocasió), que no es prepari amb un tema més concret per tal que els delegats puguem fer una aportació significativa per l'Església". De tota manera, "el Fòrum serveix per fer un repàs ràpid de quin és l'estat d'opinió mundial, en la pastoral juvenil eclesial".

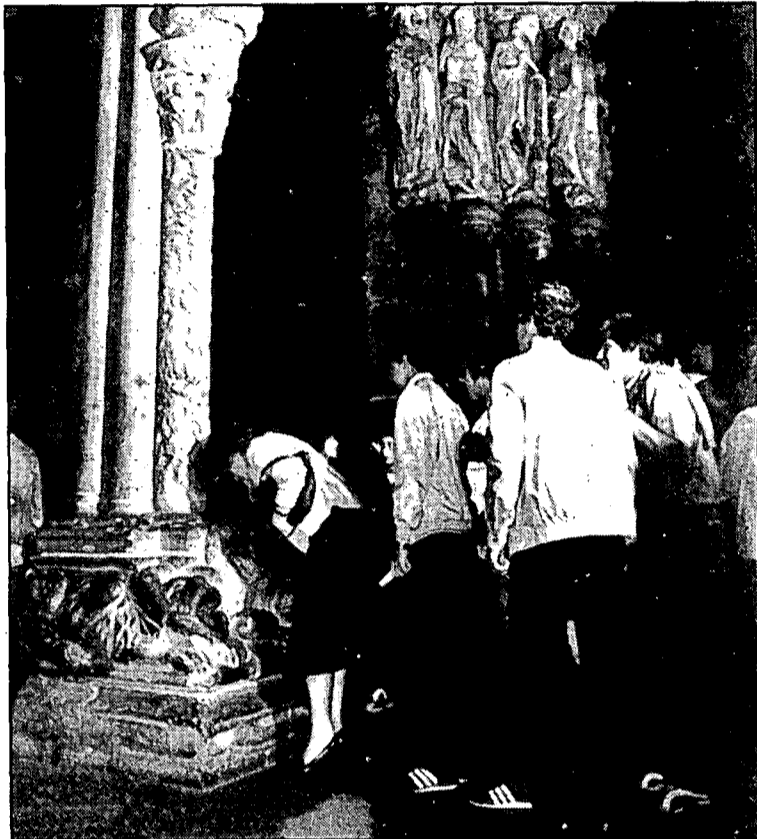
"Desitjo que els joves que vinguin a Santiago, i els que ja són aquí, tinguin unes motiva-

cions profundes, madures, en la fe i en la vida, en el testimoni i no tant en la festa. Que tinguin sentit de responsabilitat en la comunió amb el sant pare Joan Pau II. Joves compromesos d'arreu del món, reunits amb el Papa".

Precisament, aquí, a Santiago, estan a punt d'arribar, els 10.000 joves catalans que s'han inscrit a través de les seves delegacions diocesanes de pastoral juvenil als diferents bisbats catalans. Els ha organitzat el viatge Josep Lluís Font, que és el responsable del departament religiós de la Companyia Hispanoamericana de Turisme (CHAT) i membre de Cursets de Cristiandat per a Joves. Els 10.000 joves catalans arribaran a Santiago amb autobusos, amb bicicleta, caminant o amb tren. "Molts han aprofitat les vacances per anar-hi pel seu compte, i això ha fet impossible de muntar un tren. També l'individualisme s'ha fet notar".

Enfortir-nos per evangelitzar

Josep Lluís Font és un cristià renovat des de fa sis anys. "Cal ser clars amb els joves. Cal ser respectuos i estimar el sant pare Joan Pau II i el nostre cardenal-arquebisbe Narcís Jubany". De Cursets de Cristiandat per a Joves arribaran aquí, a Santiago, 400 jo-

ves: "Ens allotjarem en un campament militar, amb una cabuda per a 30.000 joves, distribuïts en tendes militars de 20 persones". "Desitjo als joves que venguin a Santiago que tinguin ga-

nes d'escoltar amb atenció Joan Pau II, que ens hem de trobar tots per enfortir-nos i tornar a reprendre l'evangelització d'arreu".

JOAN D'ARQUER

ALEMANYA

Carta de 4.500 dones al Papa, en la qual asseguren trobar-se de gust a l'Església

"Sabem que cap dona, matant el seu fill al si matern, no arriba a ser més lliure"

BONN. — Dones catòliques alemanyes han dirigit fa poc a Joan Pau II una carta breu, la qual manifesten la seva adhesió al Papa i al magisteri en qüestions que últimament han estat posades en qüestió per grups de teòlegs. La carta, iniciativa d'unes poques dones que no pertanyen a cap associació, l'han signada més de 4.500 dones i ha estat publicada, entre d'altres diaris, al "Frankfurter Allgemeine Zei-

tung" i al "Deutsche Tagespost".

Les signants comencen manifestant la seva visió positiva de la maternitat. "Pensem que la nostra autorealització —diuen— no resta compromesa pels fills i sabem que cap dona, matant el fill al si matern, no arriba a ser més lliure. I som dones il·lustrades, modernes i amb suficient esperit crític com per poder judicar els horitzons

amplis i el sentit profètic que tingué i té l'encíclica 'Humanae vitae'. No considerem pas la píndola un mitjà d'emancipació —més aviat és sovint un mitjà d'alienació—, ni el llibertinatge sexual, un senyal d'alliberament".

Afirmen també, tanmateix, que no se senten discriminades pel fet que no poder accedir al sacerdoci. I es declaren satisfetes de poder comptar a

l'Església amb l'autoritat doctrinal de la Jerarquia. "Sabem que la nostra Església no és una espècie d'associació democràtica, sinó la pàtria espiritual de molts sota un mateix magisteri.

Com la Paraula de Déu, s'esmuny de tots els intents d'acomodar-lo a les tendències de l'època segons el vot de majoria".

La carta acaba tocant un altre dels punts debatuts últimament: "En aquesta Església —construïda per Jesucrist sobre la roca de Pere—, les decisions, com per exemple els nomenaments dels bisbes, no es fan d'acord amb la lògica del poder, sinó del Primat. I mentre la nostra Església segueixi donant més importància a Déu que a les adequacions a l'esperit del temps, nosaltres ens hi sentirem com a casa nostra".

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Rancí • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

L'ensenyament catòlic

Les escoles catòliques franceses apleguen actualment dos milions d'alumnes, 900.000 dels quals són al primer cicle, i 1.100.000, al segon. El 17,6 per cent de la població escolar de França va als 9.750 centres religiosos del país. La comunitat escolar manté vincles molt estrets amb les comunitats eclesials locals. El clima educatiu animat per l'Evangeli és visible en les actituds i en els comportaments d'amistat i de fraternitat: L'escola catòlica, malgrat tots els obstacles i dificultats, s'esforça per millorar la qualitat de l'ensenyament i preparar convenientment els homes del futur.

Relacions amb l'Estat

El 31 de desembre de 1989 es complirà el 30è. aniversari de la "Llei Debré", que regeix les relacions entre l'Estat i l'Església catòlica. En el decurs d'aquests anys s'hi han introduït algunes modificacions, especialment entre el 1977 i el 1985.

S'han aconseguit millores notables pel que fa a la remuneració, la formació i la protecció social dels mestres, i també pel que fa als recursos que es destinen als centres. No obs-

tant això, actualment s'observa un cert desfasament entre la situació econòmica del sector públic i la del que té contracte amb l'Estat.

La situació d'alguns treballadors que depenen de l'Estat és injusta. L'Església confia que es revisarà la situació actual dels mestres establint més bones condicions de formació inicial i de promoció interna més justes, que s'adaptin als temps i les circumstàncies presents.

Una llei de finances restrictiva

La llei de finances anual preveu la creació d'un nombre limitat de noves places de mestres. Depèn sempre de les possibilitats financeres de l'Estat. Com que, de fa vuit anys, s'ha fet una aplicació restrictiva d'aquesta llei, s'ha frenat el desenvolupament dels centres escolars. Si se segueix aplicant aquesta política, a llarg termini es pot posar en perill el principi de la llibertat d'ensenyament.

El finançament dels centres es reparteix entre l'Estat i les col·lectivitats territorials. L'assumpció dels costos dels béns immobles és difícil de ga-

rantir. És problemàtic posar d'acord els diversos ens regionals, departamentals i locals perquè incloguin aquestes despeses als seus pressupostos. El finançament del funcionament ha millorat recentment i s'ha adaptat a l'especificitat de cada centre. Això ha permès assegurar la supervivència de molts centres rurals que, sense aquestes millores, corrien el perill de tancament.

Aquests problemes de finançament i de desenvolupament provoquen que les relacions entre l'Estat i l'Església siguin sovint conflictives. Les dificultats de finançament, la incertesa dels recursos amb els quals es comptarà en el futur, tiren per terra qualsevol estudi prospectiu, tots els plans que es puguin fer. Els bisbes, davant d'aquest fet, reclamen una reestructuració de l'organització diocesana, regional i nacional de l'ensenyament catòlic.

Millorar la infraestructura

Els CODIEC (Comitès Diocesans de l'Ensenyament Catòlic) funcionen de 10 anys ençà, però no han pogut fer sempre una tasca eficaç.

Fa poc, s'han reorganitzat

els CAEC (Comitès Acadèmics de l'Ensenyament Catòlic) per tal de coordinar millor les diòcesis que s'apleguen en una mateixa regió acadèmica. L'objectiu és repartir més bé, d'una manera més racional, els recursos que es destinen a l'ensenyament.

Els bisbes consideren que tot el que s'està fent és insuficient encara i que cal reflexionar seriosament sobre el funcionament de l'organització diocesana, regional i nacional a fi d'estructurar millor l'ensenyament i de donar un servei òptim als alumnes i a les seves famílies.

L'escola catòlica, al servei de l'evangelització

L'escola catòlica francesa considera que la realitat escolar és un terreny abonat per a l'evangelització. S'ha subratllat que l'evangelització de la relació quotidiana ha de conduir a actituds evangèliques significatives, com l'atenció als més pobres o als alumnes que tenen problemes, l'aprenentatge del perdó i la lluita contra el mal en les seves formes modernes com ara el racisme, la violència o el materialisme.

La dimensió cultural de l'es-

Estudi del Secretariat Diocesà

Les famílies espanyoles ajuts oficials pels fills

La família és una institució necessària i insubstituïble.

Subsidis familiars als països de la CEE

(expressats en pessetes mensuals per cada fill)

PAÍS (edat/s límits)	Per 1 fill	per 2 fills	per 3 fills	per cada fill més a partir del Xè.
① FRANÇA (fins a 17 o 20 a.)	(12.850) (A)	22.730	35.380	12.650 (3er.)
② BÈLGICA (f. a 18,21 o 22 a.)	6.440	11.920	17.440	17.440 (3er.)
③ LUXEMBURG (f. a 18 o 25 a.)	5.170	15.780	34.740	15.530 (4rt.)
④ PAÏSOS BAIXOS (5, 11, 17, 26 anys)	5.360	14.060	21.590	8.220 (4rt.) - 9.800 (8è.) (base entre 6 i 11 anys)
⑤ GRAN BRETANYA (f. a 16 o 19 a.)	6.050	12.100	18.150	6.050
⑥ R.F. ALEMANYA (f. a 16 o 27 a.)	3.400	10.200	23.830	14.873 (4rt.)
⑦ DINÀMARCA (fins a 16 anys)	3.200	6.400	9.600	3.200
⑧ IRLANDA (f. a 16 o 18 a.)	2.490	4.980	7.470	2.490 (5è.) - 3.600 (6è.)
⑨ ITÀLIA (f. a 18, 20, 26 a.)	1.670	3.340	5.000	1.670
⑩ GRÈCIA (f. a 18 o 22 a.)	670	2.300	5.030	1.090 (5è.)
⑪ PORTUGAL (f. a 14 o 25 a.)	750	1.500	2.250	750
⑫ ESPANYA (fins a 18 anys)	250	500	750	313 (4rt.) - 350 (6è.) (quantitats bloquejades des del 1.1.1967)

catòlic a França, avui

cola s'ha d'ocupar d'assegurar el desenvolupament integral de l'home i d'instaurar una relació profunda entre cultura i fe. Entenen els bisbes que tota la institució s'ha d'evangelitzar en les seves estructures, tant si són financeres, com d'organització o de relació.

L'ensenyament catòlic francès vol prendre part directament en l'anunci explícit de l'Evangeli. El testimoni dels educadors és, en aquest punt, essencial. És a l'escola on es fan propostes als joves, propostes precises per l'educació i l'aprofundiment de la seva fe. La catequesi ocupa un lloc fonamental en l'educació.

El seu objectiu és integrar un ensenyament religiós sòlid i la iniciació a la vida de la fe dins l'Església, segons les exigències de la realitat cultural d'avui. S'hi proposen temps de pregària comuns i es pretén de donar una significació profunda a les celebracions sacramentals, des del baptisme i la confirmació fins a l'eucaristia.

L'ensenyament catòlic planteja potenciar la reflexió i l'intercanvi entre joves i adults, les activitats caritatives, els pelegrinatges i totes aquelles iniciatives que contribueixen al desenvolupament de la vida de la fe.

T.P.

Dos milions d'alumnes estudien a les escoles catòliques franceses.

Procesà de Pastoral Familiar

Espanyoles reben menys ajudes que les europees

Els ajuts pels fills que s'atorguen a les famílies són a l'Estat espanyol molt més reduïts que a la resta de països de la Comunitat Econòmica Europea, segons es desprèn d'un estudi que ha fet el Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar, organisme del bisbat de Barcelona.

Aquest Secretariat va considerar oportú recollir dades sobre la política familiar de la CEE per tal de veure el camí que hem de recórrer, amb l'objectiu d'homologar-nos en el camp de la protecció a la família.

Les famílies espanyoles cobren cada mes la quantitat de 250 pessetes pels tres primers fills, 313 pel quart i el cinquè, i 350 pel setè i els següents, fins que tenen 18 anys. Aquestes xifres, insuficients i ridícules, contrasten amb les 12.580 pessetes que es concedeixen a França pel primer fill. Bèlgica, Luxemburg, els Països Baixos i la Gran Bretanya en donen, per exemple, 6.440, 5.170, 5.360 i 6.050, també pel primer fill. Fins i tot la subvenció de Portugal, de 750 pessetes, supera la que es dona a l'Estat espanyol.

Cinc dels dotze països de la CEE han establert una subvenció econòmica per cada naixement. La quantitat que s'ofereix a Bèlgica és de 5.550 pessetes pel primer fill, 59.000 pel segon i 31.740 pel tercer. A Luxemburg, se'n donen 45.290. A Irlanda, 49.630. A França, 14.000 cada mes, durant set mesos o tres anys, segons els casos. A l'Alemanya Federal, 37.180 al mes, durant deu mesos. A Portugal, 7.700 pel naixement i un plus de 1.460 els deu mesos d'al·letament.

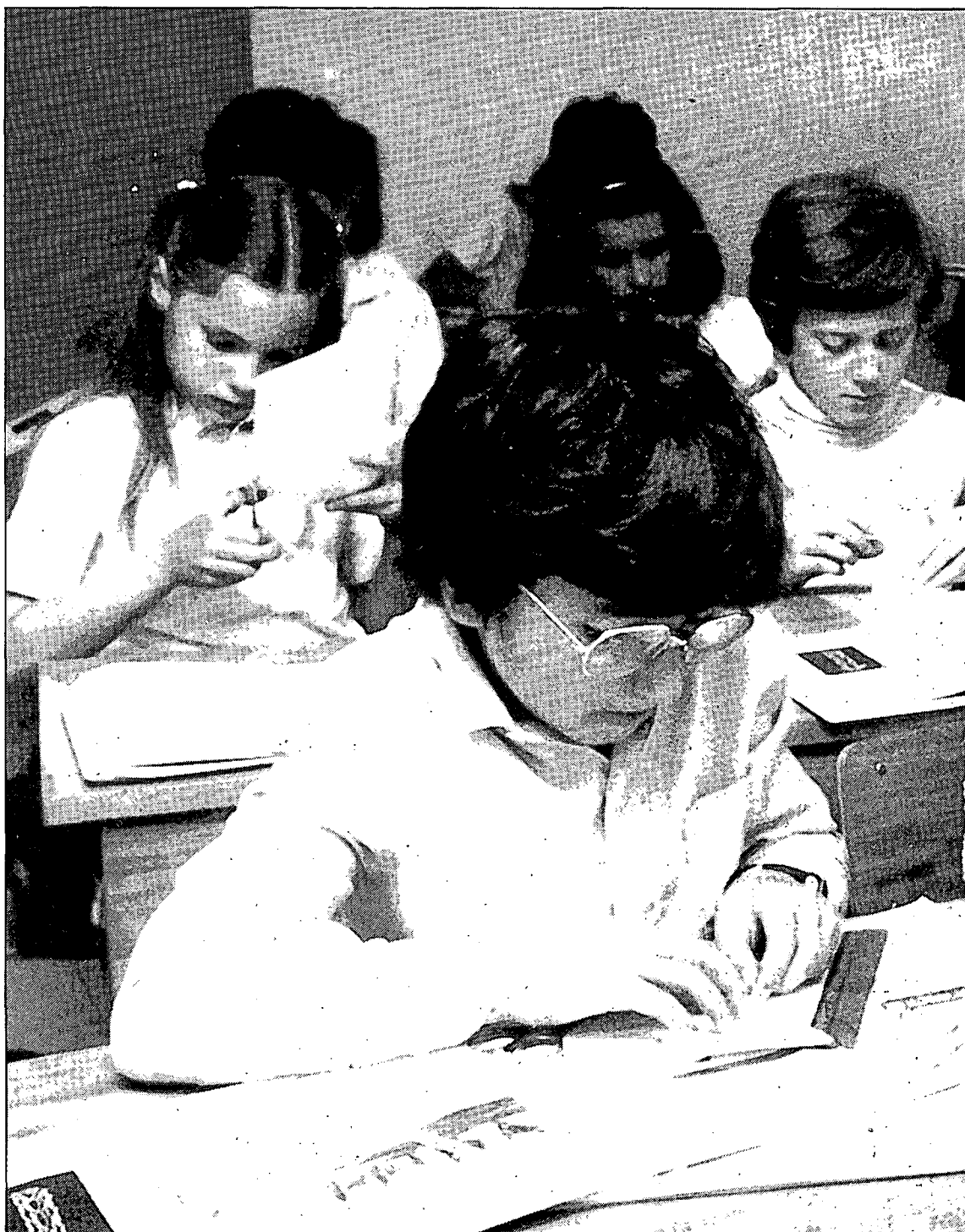
En alguns països, quan la criatura només té el pare o la mare, s'atorga un subsidi suplementari. A França, l'import és l'equivalent a 40.000 pessetes al mes, mentre que a Grècia són 900.

Cèl·lula social bàsica

La Política Familiar és el conjunt de les disposicions legals i administratives que ajuden les famílies a complir més bé les seves funcions. La família és el lloc prioritari per a les relacions humanes i el desenvolupament personal, començant per l'obertura de l'amor de la parella als altres, en la criança dels fills, i la solidaritat del servei, en cercles progressivament més amplis, que beneficien tota la societat. Això explica que s'hagi definit com a "cèl·lula social bàsica" i que pugui considerar-se una institució necessària i insubstituïble i, per tant, mereixedora d'atenció i de protecció.

Els qui tenen fe, saben per experiència pròpia que la família és també el lloc privilegiat de la transmissió de la fe, juntament amb la parla materna o familiar, els costums i la consciència d'arrelament social i cultural. Aquesta consciència d'identitat, si no s'extralimita ni es tanca, és un factor inapreciable d'estabilitat psíquica i d'orientació personal. No és pas sense motiu que els índex més alts de delinqüència es trobin en fills de famílies desunides i desarrelades, mancades d'estabilitat per causes econòmiques, sociològiques o morals, que la imprevisió dels poders públics converteix més tard en carn de marginació o de presó.

C.C.

L'escola catòlica prepara els homes del futur.

CALENDARI

Diumenge, 13 d'agost. XIX del temps ordinari. Sants Poncia, papa màrtir; Hipòlit, màrtir, i Cassià, mestre màrtir.
El sol surt a les 4.59 i es pon a les 18.59 —hora solar—. Festa major a la Llagosta.

Dilluns, 14 d'agost. Sants Eusebi, confessor; Calixte, bisbe màrtir; Maximilià Kolbe, franciscà màrtir; santa Atanàsia, vídua, monja.

Dimarts, 15 d'agost. L'Assumpció de la Mare de Déu. Sant Tarsici, Gran festa a molts i molts pobles, entre els quals: Ager, Baryoles, Badalona, la Bisbal d'Empordà, Cardedeu, Falset, Manlleu, Organyà, Platja d'Aro, Ribes de Freser, Roses, Tamariu, Castelldefels...

Dimecres, 16 d'agost. Sants Esteve, rei d'Hongria; Roc, confessor; santa Serena, emperadriu.
Festa major a Bot, Cantonigròs, Malgrat i Sta. Coloma de Cervelló.

Dijous, 17 d'agost. Sants Jacint, dominic, i Mamés, màrtir.
Festa major a Riumors.

Divendres, 18 d'agost. Sants Agapit i Hermes, màrtirs; santa Elena, emperadriu.
Festa major a Cabriels i Escaló.

Dissabte, 19 d'agost. Sants Magi, ermita; Joan Eudes, confessor, i Lluís, bisbe de Tolosa.
Festa major a Tarragona i els Guaiquets.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

13 d'agost. Diumenge XIX de durant l'any. Lectures: Primera Sa 18,6-9, S 32, segona He 11,1-2.8-19, tercera Lc 12,32-48.

14 d'agost. Dilluns de la setmana XIX de durant l'any. Lectures: Primera Dt 10,12-22, S 174; segona Mt 17,21-26. - **Vigília de l'Assumpció.** Lectures: Primera 1 Cr 15,3-4.15-16; 16,1-2, S 131, segona 1 C 15,54-57, tercera Lc 11,27-28.

15 d'agost. Dimarts. Assumpció de la Mare de Déu. Lectures: Primera Ap 11,19a; 12,1-6a.10ab, S 44, segona 1 C 15,20-26, tercera Lc 1,39-56.

16 d'agost. Dimecres de la setmana XIX de durant l'any. Lectures: Primera Dt 34,1-12, S 65, segona Mt 18,15-20.

17 d'agost. Dijous de la setmana XIX de durant l'any. Lectures: Primera Js 3,7-10a.11.13-17, S 113, segona Mt 18,21-19,1.

18 d'agost. Divendres de la setmana XIX de durant l'any. Lectures: Primera Js 24,1-13, S 135; segona Mt 19,3-12.

19 d'agost. Dissabte de la setmana XIX de durant l'any. Lectures: Primera Js 24,14-29, S 15, segona Mt 19,13-5.

Litúrgia de les Hores
Setmana IV.
Diumenge, 13. Propi del temps.
Dilluns, 14. Sant Maximilià Kolbe. Memòria obligatòria.
Dimarts, 15. L'Assumpció de la Mare de Déu. Solemnitat.
Dimecres, 16. De fèria.
Dijous, 17. De fèria.
Divendres, 18. De fèria.
Dissabte, 19. De fèria. Vespres 1 de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Escriure:
¿tempesta eclesial?

Fa cosa de dos anys que sento com un remordiment o rau-rau de consciència perquè no paro d'escriure, com si m'hagués agafat la mania de gargotejar quartilles, ni més ni menys que aquell Didim que escrivi quatre mil volums tractant de gramàtica, si hem de creure Sèneca: Jesús no escrivi res. I si, quan gargoteja el terra, escrivi res, el vent s'ho va emportar. La sinceritat fa dir a Montaigne que, incapaços d'apuntar la nostra vida en obres, ho dissimulem apuntant-la en pensaments. Que cadascú s'examinei. Els qui escrivim anem donant tantes puntades al canemàs de l'Evangeli que, aviat, ni seà llegible. Oh Pitàgores, que imposàveu silenci als vostres alumnes! ¿Per què no conjureu aquesta tempesta eclesial d'escriure? Tinc companys missioners que ni gosen escriure cartes.

PERE CAMPAS BONAY Monestir de l'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

L'humil framenor (*)

Josep M. Mas i Solench

SALVADOR D'HORTA

l'humil framenor

Josep M. Mas i Solench ha escrit un assaig aproximatiu de sant Salvador d'Horta, amb motiu del cinquantenari de la seva canonització (1939-1989).

Immergits en una societat agnòstica i competitiva, que fa abstracció dels valors transcendents, es necessita molt de coratge i il·lusió per donar a conèixer una figura mística del segle XVI, de la qual sembla que els seus biògrafs només posen de relleu els seus miracles. ¿A qui pot interessar un sant de modestíssima cultura, mancat de lideratge, lliurat tota la vida a tasques tan discretes com ajudant de cuiner d'un convent o captaire de porta en porta?

L'autor del llibre que avui presentem és advocat i expert en història del Dret de Catalunya; coneix també el component cristià que ha configurat històricament el nostre país i, per escriure, és fill de Santa Coloma de Farners, on va néixer igualment Salvador d'Horta. Creiem que aquests dots que concorren en Mas i Solench contribueixen en bona part que l'anàlisi que fa del Sant —en el seu temps, discutit per uns i altament elogiat per altres— sigui objectiva i reeixida.

Mas i Solench situa el Sant en el marc geogràfic, històric, cultural i social de l'època; estudia l'arquitectip de santedat de fra Salvador a la cruïlla de la Reforma, la Contrareforma de l'Església i en la vida i costums de l'ordre franciscà, al qual pertanyia Salvador. El seu biografiat es mou entre la noblesa i el poble senzill, entre palaus i corts i la misèria dels més pobres; professa una vida contemplativa reformada i, alhora, es lliura a una acció benèfica-social. L'autor resol un tema tan vidriós com el dels "grans miracles fa tothora / Déu per frare Salvador" (tornada dels goigs compostos en vida del sant). Sorprenentment, dels fets prodigiosos —que avui molts posarien en dubte i altres passarien de llarg—, l'autor en treu i dedueix un missatge actual. "En fer

el recompte de les virtuts de fra Salvador —diu— el balanç recau a favor de la humilitat. En ella rau el mèrit de la seva santedat: si Salvador tenia el do superlatiu de fer meravelles, només una voluntat veritablement esforçada el podia mantenir en la disposició d'humilitat." I afegeix: "Són fets extraordinaris produïts en una convivència normal, amb una extraordinària naturalitat, fruit de la sinceritat i la sensibilitat humanes. Els miracles que realitzava eren simples i transparents com la seva mateixa vida demanava."

D'aquí que el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany, pot dir en el pròleg del llibre: "Els lectors s'acostaran a un Sant de casa nostra que ens porta la frescor d'un franciscanisme desitjat, que els homes i dones ne-

cessitem." Per altra banda, l'obra de Mas i Solench apareix tipogràficament molt acurada: impecablement impresa a dues tintes, amb abundor de dibuixos-ploma, gairebé inèdits, que ajuden a fer més agradable la seva lectura. L'edició ha estat feta amb el suport de l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners, a través de la Comissió Organitzadora del Cinquantenari.

Esperem que el poble fidel llegirà amb fruïció Salvador d'Horta, l'humil framenor. Mentrestant nosaltres felicitem cordialment el seu autor.

FRANCESC GAMISSANS

(*) Josep M. Mas i Solench. Salvador d'Horta, l'humil framenor, Santa Coloma de Farners, 1989

ADULTS EN LA FE

Benaurats

JOAN GUITERAS I VILANOVA

nia. Es tracta de fer-ho espiritualment agenollat, mirant el Mestre, cercant els seus sentiments, investigant els seus gestos i actituds, rastrejant les seves petjades... Només així les Benaurances esdevindran la llum que tant sovint, a les hores clares de la nostra vida, suspirem. Tot esperant que Déu accelerarà, d'una vegada, la nostra conversió a Crist.

Les Benaurances, en la història del cristianisme, no han estat un pom de flors espirituals inabastable o de paraules boniques, el contingut de les quals resta inassolible. Els sants són plasmació autèntica de la realitat de les benaurances. Ells, fent-se pobres, humils, vessant llàgrimes, cercant delerosament la justícia o voluntat divina, compadint, posant pau, perseguits... són la mostra que la benaurança o felicitat evangèlica existeix. La seva santedat reconeguda demostra, rotundament, que de la benaurança evangèlica s'arriba a la benaurança plena del cel.

Els "macarismes"

Les Benaurances s'han d'inscriure en el gènere literari

o manera de dir que s'anomena "macarismes". Expliquem-ho. Ve del nominatiu de la paraula grega "makarios", que vol dir "feliç" o "benaurat". Es tracta, doncs, d'una felicitació o benaurança. Benaurat significa feliç. Jesús ofereix als seus seguidors un missatge de felicitat.

Trobar tants "macarismes" junts no és freqüent a la mateixa Bíblia. Aquests "macarismes" tenen un esquema: 1) afirmació de felicitat; 2) designació de la persona, indicant "la qualitat que el fa digne de la felicitat" o "la gràcia" obrada per Déu en ella; 3) la causa concreta o objectiva de la felicitat, és a dir, el favor o recompensa divins.

El motiu de la felicitat radica en el fet que els benaurats posseiran el Regne dels cels. Aquesta afirmació-clau obre i tanca l'introït del Sermó, definint els seus límits a manera d'inclusió hebraica (vv. 3 i 10). Les altres motivacions intermèdies són facetes tallades en un diamant únic: són felices perquè, a la "Terra Santa" de Déu (v.4), veuen la seva faç (v.8) com a fills seus (v.9); consolats de llurs llàgrimes (v.5) sadollats en els seus desigs (v.6); coronats de misericòrdia (v.7), recompensats amb la divina llibertat. M'agrada afegir un detall que no coneixia: un cert paral·lelisme amb el saltiri. En efecte, el primer salm parla de la felicitat de l'home sant, de manera similar a com comença el programa de Jesús.

És ben clar que les benaurances postulen la conversió. L'home, davant la predicació evangèlica, ha de cercar una nova inspiració de la seva vida, uns nous motius d'actuació, uns criteris renovellats.

**"AMB UN MATEIX FET CASTIGÀVEU
ELS ADVERSARIS, I ENS COBRÍEU
DE GLÒRIA A NOSALTRES, QUE
VÓS HAVÍEU CRIDAT"**

La nit de la primera Pasqua fou una nit de vetlla. Així pogué el poble estar atent al "pas de Déu", i sortiren d'Egipte "els fills sants d'un poble bo". La vetlla és, per això, una de les actituds fonamentals del poble de Déu, entesa com un acte de fe en la promesa i el judici del Senyor.

Lectura del llibre de la Saviesa (18:6-9)

Aquella nit de la sortida d'Egipte, havia estat anunciada per endavant als nostres pares, perquè se sentís encoratjats en veure acomplerts els juraments en què havien cregut. El vostre poble esperava la salvació dels justos i la perdició dels enemics. Amb un mateix fet castigàveu els adversaris i ens cobríeu de glòria a nosaltres, que vós havíeu cridat. Els fills sants d'un poble bo oferiren víctimes invisibles, es comprometeren a observar aquesta llei divina: tot el poble sant havia de participar igualment dels béns, com havia participat dels perills. Després entonaren per primeva vegada els cants de lloança dels pares.

**"FELIÇ EL POBLE QUE EL SENYOR
S'HA ESCOLLIT PER HERETAT"**

La felicitat del poble de Déu no està pas en les batalles que hagi guanyat, ni en la prosperitat econòmica que pugui obtenir amb el seu enginy. La felicitat autèntica està en saber-se escollit per Déu, i en saber respondre-li amb la lloança i la fidelitat a l'aliança.

Salm 32: 1 i 12, 18-19, 20 i 22 (R.: 12b)

Justos, aclameu el Senyor,

fareu bé de lloar-lo, homes rectes.

Feliç la nació que té el Senyor per Déu,
feliç el poble que ell s'ha escollit per heretat.

R. Feliç el poble que el Senyor s'ha escollit per heretat.

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren,
els qui esperen en l'amor que els té:
ell els allibera de la mort,
i els retorna en temps de fam. R.

Tenim posada l'esperança en el Senyor,
auxili nostre i escut que ens protegeix.
Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai;
aquesta és l'esperança que posem en vós. R.

**"ESPERAVA AQUELLA CIUTAT
QUE TÉ DÉU MATEIX COM
ARQUITECTE I CONSTRUCTOR"**

Comencem una lectura semicontínua, durant quatre diumenges, de la segona part de la carta als cristians hebreus. Són exhortacions a viure intensament la vida de fe. L'exemple d'Abraham és, sens dubte, el primer dels exemples que es poden posar en aquest sentit. El poble dels creients reconeix en Abraham el pare per excel·lència. La seva fe fou sempre l'adhesió obediència a la promesa de Déu, i, per tant, una fe esperançada.

**Lectura de la carta als cristians
hebreus (11:1-2, 8-19)**

Germans, creure és posseir anticipadament els béns que esperem, és conèixer per endavant allò que encara no veiem. L'Esriptura ha guardat la bona memòria dels antics, perquè havien cregut. Gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obei a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe, residí en el país que Déu li havia promès com si fos un foraster, vivint sota tendes igual que Isahac i Jacob, hereus com ell de la mateixa promesa. És que esperava aquella ciutat ben fonamentada, que té Déu mateix com arquitecte i constructor. Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel com els grans de sorra de les platges de la mar.

Tots aquests moriren en la fe, sense haver posseït allò que Déu els prometia, sinó contemplant-ho de lluny i saludant-ho, i confessant que eren estrangers i forasters en el país [Els qui parlen així, indiquen clarament que busquen una pàtria. I si s'haguessin referit a la pàtria que ells havien abandonat, no els mancava pas l'avinentosa de tornar-hi. És clar, per tant, que aspiraven a trobar-ne una de millor, una pàtria celestial. Per això Déu no s'avergonyia d'anomenar-se el seu Déu, ja que els tenia preparada una ciutat.

Gràcies a la fe, Abraham, posat a prova, oferí el seu fill Isahac. I era el seu fill únic que oferia, el que havia rebut les promeses. Déu havia dit d'ell: Per Isahac tindràs la descendència que portarà el teu nom. Però Abraham confiava que Déu seria prou poderós per a ressuscitar un mort. Per això recobrarà el seu fill, com una prefiguració d'aquesta veritat.]

**"ESTIGUEU A PUNT TAMBÉ
VOSALTRES"**

La nit del retorn del Senyor és, per a cada cristià, la seva mort. Cal estar tan vigilant, en la fe, com el poble d'Israel a Egipte. Per a la història humana, el retorn del Senyor marcarà el moment del judici. Aleshores tothom sabrà el valor d'haver vigilat en la fe.

**Lectura de l'Evangelí segons sant Lluç
(12:32-48)**

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: "No tingueu por, petit ramat: el vostre Pare es complau a donar-vos el Regne. Veneu els vostres béns i distribuïu els diners als qui ho necessitin. Feu-vos bosses que no s'esgotin, aplegueu-vos al cel un tresor que no s'esgotarà; allà els lladres no s'hi acosten ni les armes no fan malbé res. On teniu el vostre tresor, hi tindreu el vostre cor. Estigueu a punt, amb el cos cenyit i els llums encesos. Feu com els criats que esperen quan tornarà el seu amo de la festa de noces, per poder obrir la porta tan bon punt trucarà. Feliços els criats que l'amo trobarà vetllant al moment de la seva arribada. Amb tota veritat us dic que se cenyirà, els farà seure a taula, i ell mateix passarà a servir-los d'un a un. Feliços si els trobava sempre vetllant, ni que vinguis a mitjanit o a la matinada. Estigueu-ne segurs: Si el cap de casa hagués previst l'hora que el lladre vindria, no hauria permès que li entressin a casa. Estigueu a punt també vosaltres, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada". Pere li preguntà: "Senyor, aquesta paràbola és de Déu només per a nosaltres o per a tothom?" El Senyor li respongué: "Qui és l'administrador fidel i prudent, a qui l'amo confia el personal de servei, perquè els doni a temps l'aliment que els pertoca? Feliç aquell servidor si l'amo, quan arriba, troba que ho fa així: us asseguro que li confiarà tots els seus béns. Però si aquell servidor pensava: 'El meu amo triga a venir', i començava a pegar els criats i les criades, a menjar, a beure i a embriagar-se, el seu amo tornarà el dia que ell no sospita i a una hora que ell no sap, i el condemnarà a la pena dels traïdors. L'esclau que, coneixent la voluntat del seu amo, no ha preparat o no ha executat allò que l'amo volia, rebrà de valent. Però el qui, sense saber què volia l'amo, ha fet coses que mereixien assots, rebrà més poc. Tothom exigeix molt d'aquells a qui ha donat molt, tothom reclama més d'aquells a qui ha prestat més".

15 d'agost

ASSUMPCIÓ DE LA MARE DE DÉU

**"UNA DONA QUE TENIA EL SOL
PER VESTIT I LA LLUNA SOTA
ELS PEUS"**

La imatge de la dona vestida de sol és, per a nosaltres, una visió de Maria, mare de nostre Senyor Jesucrist. És sobretot avui, en la celebració de la glòria de Maria, quan aquesta imatge pren el seu relleu. Ella, Maria, participa, per la seva glorificació en cos i ànima, de la "victòria del nostre Déu". Avui és ben bé la Pasqua mariana.

**Lectura del llibre de l'Apocalipsi
(11:19a; 12:1-6a, 10ab)**

El santuari del temple de Déu que hi ha en el cel s'obri, i dins el temple aparegué l'arca de l'aliança de Déu. Llavors aparegué en el cel un gran prodigi: una dona que tenia el sol pel vestit, la lluna sota els peus i duia al cap una corona de dotze estrelles. Al mateix temps aparegué en el cel un altre prodigi: hi havia un gran drac rogenc, que tenia set caps i deu banyes. Als set caps duia set diademes, i la seva cua arrossegà la tercera part de les estrelles i les llançà a la terra. El drac s'aturà davant la dona per devorar-li el fill així que nasqués. La dona posà al món un fill, un noi que ha de governar totes les nacions amb el ceptre de ferro; el seu fill va ser endut cap a Déu i cap al seu setial, i la dona va fugir al desert, on Déu li havia preparat un lloc. Llavors vaig sentir al cel una veu que cridava amb tota la força: "Ara és l'hora de la victòria del nostre Déu, l'hora del seu poder i del seu Regne, i el seu Messies ja governa".

**"TENIU LA REINA A LA DRETA,
VESTIDA AMB BROCATS D'OR"**

La segona part del salm 44 canta la presència de la reina amb termes plens d'entusiasme. Bé es poden aplicar aquestes frases a Maria. La imatge medieval — mosaics (santa Maria la Major de Roma, p.e.), frontals d'altar (el del monestir de Lluch, p.e.) — ha expressat magníficament la idea: Crist corona la seva mare com a reina! La maternitat

de Maria ha estat una inefable manera d'ésser "esposa" de l'Esperit.

Salm 44:10bc, 11-12ab, 16 (R.: cf. 10b)

La princesa t'espera enjoiada,
l'esposa et ve a la dreta, vestida amb or d'Ofir.

R. Teniu la reina a la dreta, vestida amb brocats d'or.

Escolta, filla, estigues atenta,
oblida el teu poble i la casa del teu pare;
el rei està corprès de la teva bellesa.
És el teu senyor: fes-li hominatge. R.

Conduïdes entre cants de festa,
s'acosten al palau del rei. R.

**"CRIST, EL PRIMER; DESPRÉS, ELS QUI
SÓN DE CRIST"**

En aquestes afirmacions de l'apòstol hi troba l'Església el fonament de la fe en el misteri de l'assumpció de la Mare de Déu. ¿Qui més "de Crist" que la seva pròpia mare, no sols per la maternitat física sinó, sobretot, per la seva dedicació personal al Senyor? El misteri de la participació en la glòria de Crist, d'altra banda, no és exclusiu de Maria; tots hi estem cridats a participar-ne.

**Lectura de la primera carta de sant
Pau als cristians de Corint (15:20-26)**

Germans, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam, i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist. Cadascun al moment que li correspon: Crist el primer, després, a l'hora que ell vindrà, els qui són de Crist; a la fi, quan ell destituirà tota mena de sobirania, d'autoritat o de poder, com a coronament de tot, posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituit serà la Mort.

**"EL TOTPODERÓS OBRA EN MI
MERAVELLES: EXALÇA ELS
HUMILS"**

La lectura solemne del càntic de Maria en aquesta festa és una manera ben significativa d'explicar-ne el contingut. El "Magnificat" és un càntic d'acció de gràcies: ¿Què podia fer, Maria, per celebrar la seva glòria sinó donar gràcies? Plena de glòria, perquè plena de gràcia!

**Lectura de l'evangelí segons sant Lluç
(1:39-56)**

Per aquells dies, Maria se n'anà decididament a la Muntanya, a la província de Judà, entrà a casa de Zacaries i saludà Elisabet. Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria el nen saltà dins les seves entranyes, i Elisabet, plena de l'Esperit Sant, cridà amb totes les seves forces: "Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. ¿Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor vingui a visitar-me? Mira: tan bon punt he sentit la teva salutació, el nen ha saltat d'entusiasme dins les meves entranyes. Feliç tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber, es complirà". Maria digué: "La meua ànima magnifica el Senyor; el meu esperit celebra Déu que em salva, perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa. Des d'ara totes les generacions em diran benaurada, perquè el Totpoderós obra en mi meravelles. El seu nom és sant, i l'amor que té als qui creuen en ell s'estén de generació en generació. Les obres del seu braç són potents: dispersa els homes de cor altiu, derroca els poderosos del sol i exalta els humils. Omple de béns els pobres, i els rics se'n tornen sense res. Ha protegit Israel, el seu servidor, com ho havia promès als nostres pares; s'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre". Maria es quedà tres mesos amb ella, i després se'n tornà a casa seva.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.
Rom 1,20

El cervell i l'ànima humana

61. Els arguments de la immortalitat de l'ànima

A l'article de la setmana passada vam deixar una qüestió penjada. Quan vam dir que St. Tomàs, després de considerar componible l'espiritualitat de l'ànima amb el fet de ser també la forma substancial del cos humà, en dedueïa la immortalitat a partir de l'espiritualitat, no vam explicar què responia a l'objecció de com pot subsistir separada del cos una forma substancial si, per definició, la seva naturalesa és d'"informar" la matèria corporal. Només vam dir que de mica en mica la doctrina tomista es va anar generalitzant entre els filòsofs cristians. Avui parlarem amb més detall de l'argument de St. Tomàs i de com presentar-lo avui dia.

Doctrina tomista sobre l'ànima intel·lectiva

Notem primerament que St. Tomàs demostra que no pot ser que l'ànima intel·lectiva no s'uneixi al cos com la seva forma substancial: "Si l'ànima intel·lectiva no s'unís al cos com la seva forma substancial sinó només com a motor, com digueren els platònics, caldria dir que en l'home hi ha una altra forma per la qual el cos és constituït mòbil en el ser ésser" (1ª q. 76, a. 4). Això és evident pel principi que tots els cossos es componen de matèria i forma. Però com que no es pot admetre més d'una forma substancial en qualsevol cos, la conclusió és clara. Abans ha donat tres raons per afirmar

que només pot haver-hi una forma o ànima: Si no fos així el vivent ja no podria ser simplement u; allò que diem de la vida animal d'un home ho diem de l'home, no li ho considerem aliè; i una operació de l'ànima si és intensa n'impedeix, o n'afecta, una altra, cosa que no passaria en el cas de diverses ànimes.

Ara bé, la qüestió de com una forma substancial pot subsistir separada de la matèria la resol dient que encara que l'ànima sigui una "forma" és també un ésser subsistent per raó del coneixement intel·lectual que posseeix. I és el cos que rep d'ella l'acte d'existir com a cos humà, no viceversa. No hi ha, doncs, cap dificultat per a la seva subsistència.

I com que la funció intel·lectiva és pròpia d'un ésser espiritual, i un ésser espiritual no pot corrompre's perquè no té parts en què descompondre's, l'ànima per la seva naturalesa és incorruptible, o sigui immortal.

Però encara hi afegeix una altra raó: Tots els homes tenen desig de viure i de viure sempre. Ara bé la natura no posa instints o desigs que no corresponguin a res. Per consegüent hem de dir que aquest desig innat de l'home indica que està destinat a una immortalitat.

I què podem dir als materialistes?

Segons la doctrina materia-

FRANCESC NICOLAU
Profesor de la Facultat de Teologia de Catalunya

lista, tan estesa avui dia, la mort de l'home és una anihilació de la ment humana. I és que pressuposen que "tot allò que desapareix del camp de la nostra experiència s'anihila". És clar que no poden demostrar aquest principi, que és contradit precisament per totes les experiències físiques. No hi ha mai conversions al no-res en la natura, només hi trobem transformacions, canvis. El principi de la conservació de la massa i energia de qualsevol sistema físic no s'ha vist mai contradit per cap experiment. És cert que els físics parlen d'"anihilació" i "creació" de partícules, però és una manera de dir, ja que l'única cosa que passa és conversió de massa de energia o viceversa, segons la fórmula einsteiniana $E = m \cdot c^2$, però la suma massa+energia roman inalterable.

Fixem-nos que ara, més que en temps d'Aristòtil o de St. Tomàs, sabem que la matèria que compon el cos humà es renova constantment. Dels àtoms que hi tenim avui potser no n'hi havia cap fa 10 anys; tots hauran estat substituïts. Els materialistes han d'afirmar que allò que s'havia mantingut immutable, per exemple durant 80 anys, la conscièn-

cia del jo, mentre constantment es renovaven els elements materials, s'ha anihilat, s'ha convertit en no-res en arribar la mort. Un materialista ha de dir: "No queda més que el cadàver del nostre amic; la matèria que ell havia animat. Ell ara és no-res". I és lògic que es transformi en no-res un motor de tanta activitat mental com és l'ànima, no havent-hi cap anihilació coneguda en la naturalesa?

El materialisme pressuposa sense demostració el que afirma; mentre que els "espiritualistes" tenim, a més de la fe, arguments ben convincents a favor de la immortalitat. En "El problema del alma" (Ed. Herder, Barcelona 1974) Claude Tresmontant al capítol dedicat al tema fa notar el que hem dit i hi afegeix: "El conjunt de l'evolució còsmica, física i biològica ens presenta un espectacle que té, evidentment una estructura i una orientació. Al llarg del temps, en la història natural del món, la informació augmenta de manera contínua i accelerada. En presència dels fets naturals, és difícil negar, i creiem que ningú ho nega ja, que l'evolució estigui orientada en un sentit de cefalització creixent i de gradació ascendent del psiquisme. Si això és així, no podem dir que l'aventura creadora de la natura sigui un absurd... L'home és el fruit d'un treball llarg, sempre orientat en el mateix sentit, i que ha suposat un procés de mils de milions d'a-

nys. En aquest cas, fins i tot sense haver recorregut a l'anàlisi que duu a reconèixer l'existència d'un Ésser suprem autor d'aquest poema inefable que segueix escrivint els seus versos més meravellosos que són la font de la informació, podem dir que és poc versemblant que la "natura" s'hagi molestat durant mils de milions d'anys a produir progressivament un ésser provist d'un cervell que té uns catorze mil milions de neurones, provist de consciència reflexiva, dotat de la capacitat de plantejar-se qüestions i de cercar inquietament la resposta, per anihilar-lo després radicalment, brutalment. Haver-li donat la consciència de la existència en el món, simplement perquè senti l'angoixa de la mort, que és un instant, i després precipitar-lo en el no-res, és massa atroc perquè es pugui pensar. La natura seria el summum de la maldat, a més d'haver fet un treball inútil i absurd".

Ens ha agradat tant el llenguatge de Tresmontant que no hem pogut resistir a la temptació de transcriure'l. L'argument es basa en l'evolució admesa pels materialistes. I encara diu: "Hi ha filòsofs que mantenen aquesta terrible teoria... Però són filòsofs poc interessats en la natura, que no l'estimen i que, naturalment, no l'han estudiat. El seu desconeixement de l'univers i de la natura és enorme... Creiem que té tota la raó.

MISSATGE A TOTS ELS LECTORS DE CATALUNYA CRISTIANA

LA PREMSA ÉS UN DELS GRANS MITJANS D'APOSTOLAT. FEU APOSTOLAT A TRAVÉS DE LA PREMSA! COL·LABOREU A L'APOSTOLAT DE CATALUNYA CRISTIANA

Que cap llar cristiana del país no estigui mancada de la seva lectura, és el repte que tenim tots els lectors de CATALUNYA CRISTIANA

MOSTREU CATALUNYA CRISTIANA ALS VOSTRES FAMILIARS I AMICS. DONEU-LOS A EMPLERAR LA SEGÜENT BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ.

Catalunya Cristiana Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom

Domicili n° Població

D.P.

Se subscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 4.800.- Aquest import el farà efectiu de la forma següent:

Pagament domiciliat Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc Data

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/lílibreta n.º se serveixen pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc Data

Full Jove

PREGUEM

perquè la joventut descobreixi els valors de la llibertat, la promoció humana i el bé comú, deixant-se guiar per l'esperit evangèlic.

L'element característic de la Pastoral Juvenil al bisbat de Tortosa és el Moviment de Joves Cristians, d'àmbit diocesà, constituït el 1978, el qual la Delegació impulsa vivament.

Dues raons mogueren la creació del Moviment. D'una banda, el fet de ser una diòcesi petita i, de l'altra, el nombre reduït de consiliaris dedicats a la joventut. En formen part nois i noies, treballadors i estudiants, a partir dels 16/17 anys. Parteix d'una doble fidelitat, a Jesucrist i al món dels joves, tot ajudant-los a observar la realitat, a analitzar-la i a prendre compromisos per transformar-la. El Moviment es divideix en tres etapes i cadascuna és acompanyada d'uns curssets nascuts de l'experiència, la necessitat de la realitat dels grups i de la joventut en general.

El Moviment és un col·lectiu de joves que accepta els reptes de l'hora present, tracta d'aprofundir en les causes que els originen i en les seves conseqüències, i de donar resposta a les esperances de la joventut.

Avui, el Moviment de Joves Cristians de Tortosa resta consolidat en alguns pobles i comarques i és en fase d'iniciació en altres. Nosaltres desitgem fer-nos presents a tots els pobles del bisbat. Més encara, el Moviment participa de les reunions d'àmbit català i desitja el funcionament del Secretariat Interdiocesà de Pastoral Juvenil amb molta il·lusió.

MN. JOSEP INSA, sots-delegat de Pastoral Juvenil del bisbat de Tortosa

Amb l'actuació del grup Crit

Festa musical a l'arxiprestat de Sant Josep Oriol

A la parròquia de la Miraculosa va tenir lloc la festa Fi de Curs, organitzada per la Taula Coordinadora de la Pastoral de Joves, de l'arxiprestat de Sant Josep Oriol.

Hi van assistir grups de joves que representaven cadascuna de les parròquies. La festa va començar donant gràcies al Pare per tots els dons que d'ell rebem sempre, però sobretot durant aquest any 1989. L'ambient silenciós i de pregària es va fer sentir.

La Taula Coordinadora va fer una petita representació en què va donar a conèixer la seva tasca, necessària per a la bona comunicació, i que pot unir encara més.

Posteriorment, els dife-

rents grups van fer les seves presentacions mitjançant "sketches", per tal d'explicar el que feien a les seves parròquies.

En tota festa hi ha d'haver música, i aquesta vegada era bona, jove i fresca, amb la del grup Crit. Crit és un grup relativament nou, però amb moltes ganes de donar un testimoni cristià a través d'una música que arribi a tothom. Aquest mateix grup ha actuat recentment al multifestival "David", on ha tornat a repetir el seu èxit clamorós. Amb un llenguatge valent ens diu que no hem d'oblidar mai la importància de la força d'un grup.

PILAR FARRIOL

Grup de Joves
Parròquia de Maria Mitjancera

Tres mil joves, aplegats entorn de la fe i de la música, en el IV multifestival **David'89**

La festa dels Joves cristians

Amb els grallers i dimonis de Santa Coloma, el seu foc i la seva dansa trencant la quietud al final del concert Nit Clàssica, va començar el IV Multifestival "David". Era el primer dels grans concerts, que l'Equip Organitzador havia preparat per a l'edició d'enguany d'aquest encontre de la música i les arts contemporànies en clau cristiana.

Donaven suport a aquest equip: la Delegació Diocesana de Pastoral de la Joventut, de l'arquebisbat de Barcelona, i la Comissió Eclesiàstica del Mil·lenari de Catalunya, entre moltes altres institucions i entitats del món secular i religiós, com ara Editorial Claret, Associació d'Amics de Catalunya Cristiana, Edicions Paulines, etc.

Nit de Catalunya

El segon gran concert estava emmarcat dins els actes de celebració del Mil·lenari, i anava adreçat a tots els joves catalans. Es titulava Nit de Catalunya i comptà amb la presència del cardenal-arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany i Arnau; del bisbe auxiliar, Dr. Lluís Martínez i Sistach, i del president de la Generalitat, Sr. Jordi Pujol i Soley, que anava acompanyat del Director General de la Joventut, Sr. Enric Puig i Jofra. També hi eren presents, és clar, el delegat diocesà de Pastoral de la Joventut, pare Antoni Serramona, i el director del Multifesti-

val, Luis Alfredo Díaz-Britos.

Siro López, salesià i mim, era el lligam entre les actuacions, que presentava Ester Romero, del programa Signes dels Temps, de TV3. Siro López parlava a FULL JOVE mentre cantava Kairoi. Ens deia que "per mi és una experiència positiva. Perquè el gran pecat de la joventut és l'avorriment, ser davant les coses d'una manera passiva, i cal despertar-se ja, encara que calgui dinamita". I Kairoi continuava cantant a Maria, la Mare de l'amor més clar.

Abans de Kairoi, havien actuat la Jove Orquestra Germinans i el grup Crit, entre d'altres. Josep-Albert Muñoz va dir a FULL JOVE que "l'actuació del nostre grup (Crit) ha anat força bé. En aquesta Nit de Catalunya estem compartint experiències i, en el futur, nosaltres continuarem treballant".

I Kairoi anava cantant Al·leluia, Prop de tu Jesús, mentre Juanjo Sánchez, president de la JOBAC, deia a FULL JOVE que "expressar la fe enmig de la ciutat, és el que cal fer. Ser testimoni allí on som".

I quan Kairoi cantava, per acabar, "Som testimonis", Lluís Serra, responsable d'educació a les escoles maristes, deia a FULL JOVE que "el testimoniatge dels joves cristians de cara al futur, és fer compatibles moltes de les realitats humanes des d'una visió cristiana".

Solidaritat i fe

Pel "David" també va passar sor Genoveva, que va preguntar als joves a través de FULL JOVE, "si en el marginat veiem Crist viu, que ens va deixar un missatge i el manament de l'amor".

Toni Torrelles, de Kairoi, també va animar l'eucaristia de diumenge, que es va acabar cantant "Peré Llibertat".

Al David, també hi havia una exposició. Una de les artistes que hi exposaven va dir a FULL JOVE que "quan sents la fe, unir fe i art és molt senzill". Això ho deia Lidia Monteónate, que va exposar juntament amb Danillo Sanchinelli, i la germana Regina, de Montserrat, i Nando, entre d'altres.

En la Nit d'Europa, van actuar els 7 cantautors, vinguts d'arreu. Giosi Cento deia que "n'estava entusiasmada, d'aquesta edició del David, tan profunda i encoratjadora pels joves creients". Marta Reyes (Califòrnia) va dir "que feia quinze anys que cantava a Jesucrist i que ho havia deixat tot per seguir-lo a ell".

El Multifestival David va acabar amb set hores de música que grups amb rerafons cristià van oferir en la Nit Elèctrica. El David es valora molt positivament per la seva gran qualitat i seriositat.

JOAN D'ARQUER i TERRASSA

150 joves d'arreu del món l'han redactada

Declaració Universal de la Joventut

En el decurs d'aquest mes d'agost es farà pública, a França, la nova declaració dels drets de l'home, coincidint amb les celebracions del bicentenari de la primera declaració. És coneguda també com a Declaració Universal de la Joventut, perquè ha reunit 150 joves d'arreu del món a Estrasburg per fer-ne la redacció final.

Han estat també un grup de joves estudiants francesos, la majoria del camp de les lletres, els que l'any 1985 varen crear l'Associació per la Declaració del 1989 (AD89). "L'associació va sorgir del dubte que hi havia pel fet que els drets de l'home o eren respectats i de la necessitat que els nous conceptes tecnològics fossin contemplats en els drets de

l'home".

AD89 va ser una de les experiències que la comissió Valors i Religió va presentar al Fòrum Joves i Futur. "Declaració, perquè tindrà una forma jurídica; seran propostes d'articles que sorgiran en dotze temes d'actualitat. I feta per la joventut, perquè són els joves els qui estan vivint en aquest món alhora meravellós i inquietant. Som nosaltres, els actors del dia de demà, en què viuran els nostres fills".

Aquests dotze temes d'actualitat han estat: individu i col·lectivitat, Europa, drets de l'infant, cooperació internacional, treball i empresa, cultura i educació, dret penal, ciència i llibertat, informació, informàtica, biologia i genèti-

ca, i medi ambient i espai exterior. "Hem fet una declaració de fraternitat, en la qual tenen cabuda els drets i els deures dels ciutadans del món".

AD89 també ha escrit: "¿Tindran encara els 6.500 milions d'individus que poblaran la terra l'any 2000, la impressió que pertanyen a la mateixa família humana? Heus aquí el repte del tercer mil·lenni. Avui, el que necessitem és una revolució mental més orientada cap a l'amor i la fraternitat. La creiem possible perquè la sabem necessària".

J.A.T.

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

La Mare de Déu de l'Ecologia

Parlar avui del castell de Gallifa no és fer cap referència a unes muralles, unes estances fortificades o unes torres del homenatge. És simplement parlar d'un lloc en què fa segles s'aixecava una gran obra arquitectònica que, poc a poc, va anar perdent la seva funció estratègica. Per aquest fet, sense la missió per la qual va ser creada, es va anar enrunant, fins a desaparèixer gairebé del tot. Sols la capella romànica dedicada a santa Maria es mantingué dempeus, tot fent la funció de parròquia dels habitants d'aquella pagesia de Gallifa, una missió que va complir fins fa aproximadament cent anys.

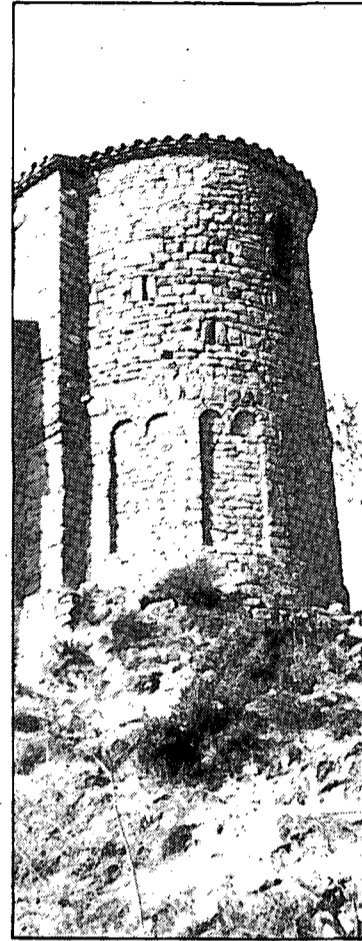
Els senyors del castell

D'aquesta fortalesa vallesana que dominava i defensava aquella gran vall ajocada als seus peus, podem dir en primer lloc que avui compliria els mil anys de la seva fundació. Malgrat tenir tan llarga

vida, es coneixen molt pocs esdeveniments remarcables dels quals fos protagonista. Només se sap que diverses famílies de la noblesa catalana en foren els estadants, entre d'altres, podem parlar dels Rocafort, els Centelles, els Gasius, els Taiadella, nissagues de les quals tampoc no es coneixen fets importants. Malgrat això, el poble senzill va teixir al voltant d'aquell castell i dels qui l'habitaven, un seguit de llegendes i fets fantàstics molt nombrosos. El més conegut de tots, que va ser publicat pel folklorista Amades, es refereix a un fet de la vida de santa Severa, que va viure molts anys dins d'aquelles muralles. La petita història és aquesta.

Santa Severa era l'esposa del senyor del castell, un home pervers i jugador, que donava molt mal viure als seus vassalls, i d'una manera particular a la seva dona. Un dia, obsessionat per la seva afició al joc, s'ho va jugar tot a una carta, fins el castell de Gallifa i

tot; una juguesca que, com era d'esperar, va perdre. Angoixat pensant que en un moment havia passat de ser un home ric i poderós a ser un home pobre de solemnitat, i mentre el seu cap barrinava fins a posar fi a la seva vida, vet aquí que se li aparegué el mateix diable. Aquest, tot somrient, oferí al cavaller de retornar-li tot el que havia perdut, amb l'única condició de posar la seva virtuosa esposa a les seves mans en un breu termini de temps. El dia pactat amb el dimoni, el pervers senyor va convidar la seva esposa a fer plegats una passejada a cavall pels boscos propers al castell, un fet gens habitual d'aquell infidel espós. Mentre passejaven, i davant les contínues deferències i galanteries del seu marit, santa Severa es malfià, i dissimuladament dirigí la seva pregària a la Verge del Castell demanant la seva protecció. Quina no fou la sorpresa del cavaller, en ser davant del diable, quan en anar a lliurar la seva muller, va veure aterrat que la dona que muntava aquell corcel no era altra que la pròpia Mare de Déu! En aquest punt, el diable, davant la visió, fugí esperverat, emportant-se en la seva frenètica cursa el senyor del castell de Gallifa al més profund de l'infern.

Absis de l'església del castell de Gallifa, esdevinguda santuari marí de l'Ecologia. (Foto: Arxiu Gavin)

La Mare de Déu de l'Ecologia

Fa un moment, parlàvem d'una llegenda que tenia per protagonistes la Mare de Déu i santa Severa. Ara parlarem d'una joiosa realitat, d'una història verdadera i recent, en la qual intervenen la capella romànica del castell i la Mare de Déu, en la nova advocació de l'Ecologia.

En primer lloc, hem de dir que el moviment ecologista és un dels més importants en el món d'avui; un corrent dirigit sobretot a salvar de l'home mateix aquest dotan preuat que és el nostre planeta; un moviment, amb unes fortes arrels, de fa molts anys, a casa nostra, un país que pot tenir fins i tot el petit orgull que un dels personatges més importants de la nostra història, com és l'abat Oliba, firmés el primer manifest netament ecologista conegut, un document que aviat farà mil anys. És una carta dirigida als seus monjos de Ripoll, on els demanava que tinguessin gran cura de les diverses espècies d'aus,

tant les comunes com les exòtiques, que posseïa el monestir. Que en tinguessin cura i les alimentessin amb dedicació i amor. Una carta poc coneguda i que mereix més divulgació per part dels historiadors sobre la gran personalitat de l'abat Oliba.

Una tasca excepcional

En parlar de la població de Gallifa i els seus habitants, és inevitable que surti a la conversa un personatge gairebé mític, un sacerdot excepcional, un lluitador per la justícia i l'enteniment entre els homes i un enamorat del nostre país; ens referim a mossèn Josep Dalmau.

No parlarem aquí de la seva tasca apostòlica o social, que sabem que ha estat molt important. En aquest treball parlarem de mossèn Dalmau com a protector i

restaurador del romànic de Gallifa. En primer lloc, va retornar l'església parroquial, dedicada a sant Pere i sant Feliu, a la seva puresa primitiva, en enderrocar totes les construccions paràsites que l'envoltaven, entre elles la rectoria i el cementiri, donant a la construcció romànica aquella bellesa excepcional que tan la caracteritza.

Un cop recuperat aquest temple, la mirada sempre atenta del bon rector, es va dirigir vers l'església enrunada de Santa Maria del Castell, amb l'entusiasme i l'entrega de qui estima les nostres coses. És d'aquesta tasca de la que parlarem tot seguit, amb l'agraïment per endavant dels amants del romànic.

Com he dit, mossèn Dalmau es va proposar un bon dia dur a terme la restauració i la recuperació de la capella del castell, una construcció que era una ruïna total i que ningú no pensava que es pogués salvar. Fos com fos, mossèn Dalmau, junt amb altres col·laboradors, buscà ajudes, suports i persones dispostes, i el seu esforç va produir el seu fruit, i amb una ajuda de la Generalitat, aquell somni es convertí en realitat.

Engedada la tasca de restauració, l'inquiet rector va tenir una pensada genial; i aquesta no fou sinó que la Mare de Déu del Castell portés per sempre l'advocació de l'Ecologia.

Per dur a terme aquesta pensada, va anar a Vic i presentà el seu projecte davant els responsables del bisbat. Pel que sembla, la primera reacció d'aquells eclesiàstics fou d'una sorpresa total i gairebé tingueren un ensurt; però, poc a poc i ben meditat, els semblà una advocació correcta i molt adequada al món d'avui, i així s'obria el projecte que aquella capella del castell de Gallifa fos el primer i únic santuari marí, a tot el món, amb una Mare de Déu sota l'advocació de l'Ecologia.

El segon punt interessant per dur a terme aquell projecte, fou la coneixença casual del descobriment, a la Garrotxa, d'una imatge molt antiga de la Mare de Déu, i que servia com a suport d'una biga a les golfes d'una masia. Fou precisament aquella imatge, la triada per presidir l'altar d'aquella capella recuperada. Així, el dia 13 de juliol de 1986 i davant una gran concentració de fidels, s'entronitzà solemnement la Mare de Déu de l'Ecologia a l'església romànica del castell.

Des d'aquella data històrica, tots els fidels que visiten el santuari marí i volen fer una ofrena a la celestial Patrona, no encenen una llàntia, ni pengen un ex-vot. L'ofrena consisteix a plantar un petit arbre en aquella muntanya, deixar en llibertat un animallet engabiats perquè visqui una nova vida, o qualsevol acte en defensa de la natura i de la vida; un projecte admirable i necessari si volem salvar al nostre malmès planeta de les agressions constants; un planeta que camina, si no s'hi posa remei, cap a la seva pròpia destrucció, un fet que esperem que no es produïxi, gràcies a l'aportació cada dia més freqüent de persones que, com mossèn Dalmau, lluiten per salvar-lo, tot comptant avui amb la valuosa aliança de la Mare de Déu de l'Ecologia.

JOSEP M. BROTO i TWOSE

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 450 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

Rebre "CATALUNYA CRISTIANA" és com rebre una carta de casa"

Francesca Rovira, JAPO

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

ASSUMPTA PRATSOBREROCA (GNTES. DELS POBRES GÓMEZ CARRERO, S/N - CASILLA 113 VINA DEL MAR CHILE)	10.650.- Ptes
GUILLEM BAUZA I BAUZA RWAMAGANA B.P. 37 - RWANDA	11.400.- Ptes
P. RAMON VICENS KIDAHWE CATHOLIC PARISH P.O. BOX 259 - KIGOMA TANZANIA	11.400.- Ptes
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS P.O. BOX 753 MARAGOLI KENYA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms
 Direcció Tel.
 Població D.P. Província
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner (nom i cognoms)
 L'import el fare efectiu mitjançant: gir postal
 - taló que-adjunto
 - domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc-Caixa
 Sucursal n.º
 N.º compte corrent
 Població Província
 Prego al Banc Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població Data
 Signatura:
 "CATALUNYA CRISTIANA", c/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL. PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les festes de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes - Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA): 5545 ptes.

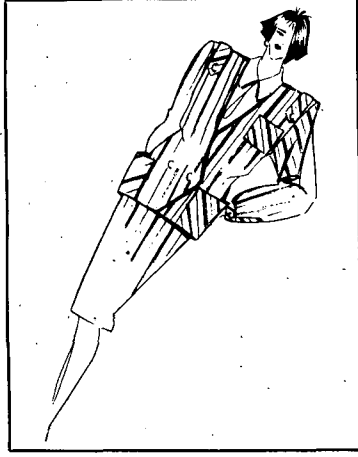
EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Dos dissenys corresponents a la col·lecció estiu'89 per a la firma Marlu. Creació de Montserrat Lucas.

La creadora Toko Ninomiya lluint una jaqueta sastre amb un estampat original pintat a mà per ella mateixa.

Lli a ratlles bicolor per aquest vestit jaqueta, que ha estat dissenyat per Montserrat Lucas per a la firma Marlu.

MODA

La moda a través de dues firmes

TOKO MINOMIYA

El nom de Toko Ninomiya, la gran creadora de moda japonesa, sonà fort a Barcelona aquest dies, amb motiu de la presentació de la seva col·lecció de models estiu'89 als salons de l'Hotel Ritz.

La moda creada per Toko Ninomiya es desenvolupà entre el refinament i l'elegància; però, primordialment, pel color. Així, doncs, en els estampats realitzats a base de pintures vegetals sobre sedes i cotons encolats pintats a mà per la pròpia Toko, es basà l'èxit de tota la col·lecció exhibida. Dibuxos tipus Batik, meravellosament realitzats, acusaren la gran sensibilitat que té pel color aquesta crea-

dora japonesa, ja que els dissenys i les tècniques del color presentats de forma original, aportaren molta fantasia a les línies suaus d'uns models que, en molts casos, venien inspirats en les tècniques i els quimonos japonesos.

MARLU

Una bonica col·lecció de models estiuencs presentada a Barcelona per la firma Marlu, que una vegada més ens delectà amb l'encant d'una moda inspirada sempre en la feminitat de la dona cent per cent actual i moderna.

Unes tendències suaus i harmòniques per a una línia molt acu-

rada en els talls, els detalls i el color, amb la presència sempre grata de gèneres i estampats, en aquest cas alguns d'ells de procedència japonesa, que aportaren a les peces un toc nou i ple d'encant.

Vestits de tall camiser, en dues peces, de platja, de cerimònia i de festa foren la tònica principal en aquest desgranar de models que presentaren faldilles de totes les llargades. Llaços, volants, escots molt marcats, brodats i combinació d'estampats de diferent mida, com a detalls més sobresortints d'uns col·lecció d'ambient fresc i gratificant.

MARIA JOSÉ EJARQUE

LA SARDANA I LA DANSA

L'Esbart Sant Marçal, a l'URSS

JOSEP VENTURA

AGRUPACIÓ SARDANISTA DE CALELLA.— Aquesta entitat, organitzadora del popular Aplec de Calella, convoca un concurs de cartells per anunciar l'aplec del 1990, amb unes Bases que ha editat i repartit. Resumim una part d'aquestes Bases dient que els cartells han de ser a quatre colors, dibuixats, pintats o en fotografia, o combinant aquests sistemes. Obres inèdites, de mida màxima de 40 X 50 cm, en què consti el nom de la ciutat, el número de l'aplec, les cobles, els organitzadors, els patrocinadors i la frase "Aplec pairal de Catalunya".

Les obres s'identificaran pel sistema de plica, i cladrà enviar-les a l'Agrupació Sardanista de Calella (Sant Antoni, 155, 08370 Calella), abans del 17 de setembre. S'adjudiquen tres premis: de 25.000, 10.000 i 5.000 pessetes, respectivament. Per qualsevol aclariment o ampliació de dades, s'ofereix el telèfon (93) 769 17 53.

L'ESBART SANT MARÇAL, DE CERDANYOLA, A L'URSS.

— El dia 6 d'agost, l'Esbart Sant Marçal, de Cerdanyola del Vallès, començà una gira artística per terres de l'URSS, que acabarà el dia 20 del mateix mes. Actuarà a les ciutats de Vilnius, Kaunas, Tallin i Leningrad, acompanyat sempre per la cobla infantil del Col·legi de Santa Maria de Blanes. El viatge és un intercanvi cultural que Cerdanyola manté amb un grup folklòric de Leningrad, que el maig d'aquest any va participar a la 6a. Mostra de Dansa Popular de Cerdanyola. Desitgem als dansaires de Cerdanyola i als músics de Blanes tot un enfilall d'èxits en les seves actuacions que arrodoneixin el que ja per ells és un èxit important: poder portar la nostra música i les nostres danses a latituds tan llunyanes.

COSTUMS I TRADICIONS

Beure a galet

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Beure a galet és sinònim de credulitat enganyosa, de candidesa; però l'acció real, autèntica, és traguejar amb el porró. Cosa molt abelidosa en dies de calor i si la beguda és fresca. Encara que després s'hagi de suar.

El del porró fou un invent sensacional. Més que el del càntir, segons la meua personal opinió. Potser el càntir anivella les classes socials, car tothom hi beu el producte més democràtic i a vegades més barat de la terra: l'aigua.

El càntir, però, amaga el que duu dins. Mai no saps si et sortirà aigua neta, bruta o amb algun mosquit o cuca fastigosa. El porró, en canvi, és transparent, sincer, joganer. A vegades, el vi —la beguda amb porró més corrent— té algun granet del raïm, garantia de puresa, o algun mosquitet. Si beus mirant al cel, com s'ha de fer, els veus venir. Si no, et taques, i el porró se'n riu amb un esclafit de satisfacció.

El càntir pesa massa per beure a raig. En canvi el porró és aeri, eteri, alat. Quan hom beu a raig, ha d'allargar força el braç perquè el líquid caigui amb precisió, cosa difícil amb el càntir. Amb el porró pots xerricar. Cal només saber fer passar l'aire aspirat, entre el paladar i la punta de la llengua.

Com en totes les activitats humanes, la fe, la religiositat i la pietat humil hi són presents, a l'hora d'alçar el porró. Per evitar ennuegar-se, abans de

beure i just al moment d'aixecar el porró cal dir: almenys una jaculatória: "Jesús, Maria, Josep". També hi ha oracionetes apropiades per beure, tant per aigua com per vi. Al llibre "Oracions, eixams i sortilegis" en donem una bona rastellera. Amb tot, avui ens interessen les del beure vi amb porró.

"Jesús, Maria i Josep, una tirada pel meu bec"; "Jesús i bec, / aigua de set, / vi de raïms, / bada la boca i fica't a dins"; "Sant Antoni gloriós / guardeu-mos aquesta bota / si vós no en voleu cap gota / ja beurem nostros per vós".

Aquesta darrera inclou un tercer element: la bota —més comunament botella—, o bot petit de cuir, però no tant estesa com el porró, almenys en determinades ocasions.

De les oracionetes invocadores de Jesús, Maria i Josep, n'hi ha diverses variants: "...una tirada pel meu bec, / si hi ha una bruixa, jo la nec", entre d'altres. I pels infants, aquesta jaculatória: "Jesús, que l'àngel beu".

També hi ha una mena de sortilegi, o joc infantil, que consisteix a tallar ràpidament el raig de porró del qui beu, amb l'índex exclamant: "Vi tallat no fa mal". Si no es va ràpid i el qui beu es taca, pot caure un bolet al qui practica el joc.

I és que el beure a galet és un art i també un perill. No sols en casos com el suara dit, sinó quan se'n abusa massa. En sentit real o metafòric.

CUINA

Ous Frasquita

MARIA GLÒRIA MUNTAÑOLA

4 ous	400 gr. tomàquets madurs
150 gr. carn trinxada	100 gr. mantega
de porc	1 cullerada de farina
150 gr. de xampinyons	1/4 de litre de llet
una mica de llard	

Renteu els tomàquets, partiu-los a trossos i coeu-los amb un raig d'oli a foc suau; aixafeu-los amb una forquilla fins que quedi com una melmelada espessa; passeu-ho després per un colador fi de tela metàl·lica i tireu-hi un polsim de sal i mitja cullerada de sucre. Renteu els xampinyons, talleu-los a làmines fines, fregiu-los lleugerament amb mantega; afegiu-hi la carn trinxada, doneu-li unes voltes i, després, barregeu-ho amb la salsa de tomàquet espessa.

Poseu en cassoles individuals un trosset de mantega, al damunt un ou fregit o cru (si es cru caldrà posar-lo uns minuts al forn perquè la clara es prengui) poseu al costat de l'ou dues cullerades de la salsa de tomàquet preparada i cobriu-ho tot amb la salsa blanca.

SALSA BLANCA O BEIXAMEL: 1 cullerada de mantega i 1 de farina; remeneu-ho sobre foc suau, afegiu a poc a poc la llet bullint remenant-ho sempre; tireu-hi la sal i el pebre.

Hotel Sant Antoni

SANT ESTEVE D'EN BAS

Anomenat "La petita Suïssa Catalana" per Joan Maragall.
480 metres d'altitud

Lloc ideal per unes bones vacances durant tot l'any pel seu microclima. Habitacions amb bany, piscina, tennis, terrassa, bar, salons i calefacció central. Tel. (972) 69 00 33.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes 64 3er 2a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concert entrevista.

VALENTINE

La pintura ideal

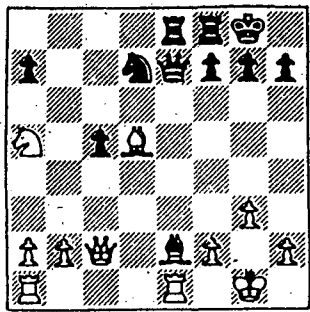
ESCACS

per JAUME MORA

DIAGRAMA 286

Blanques juguen i guanyen.

Us ho puc dir: no és cap jugada espectacular.

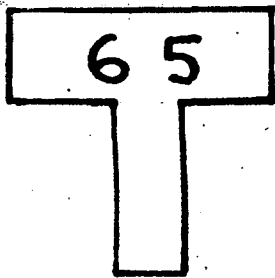
Solució al diagrama 285

1...h4-h3 i abandonaren perquè si 2 Te1-a1 Td2-g2+, 3 Rg1-f1 Ce4-d2+, 4 Rf1-e1 Cd2-f3+.

JEROGLÍFIC

per SNOB

HE VIST UN PESSEBRE...

Solució al 515

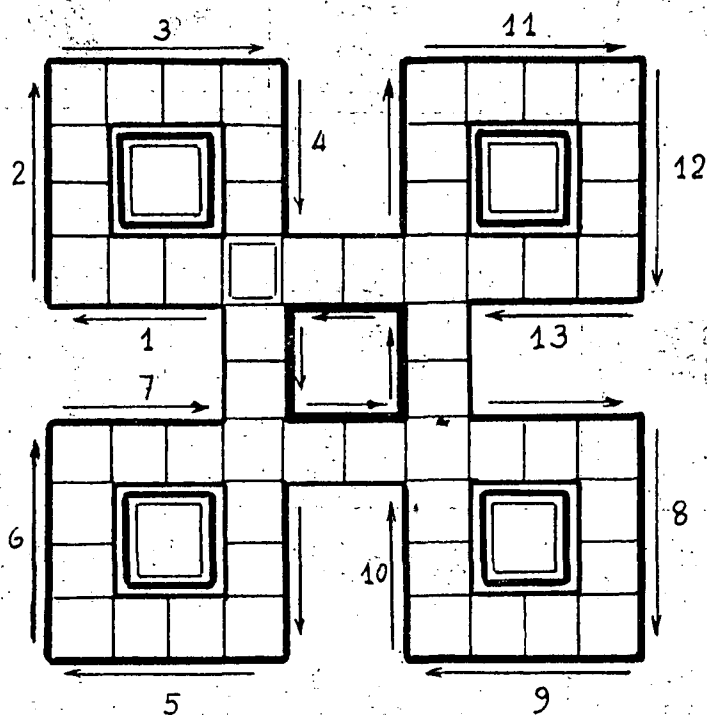
TRANSOCEA

TR ANS O (C) CE A

ENCREUATS

per ROSA COLLELL

LABERINT

Cal començar pel quadret de la part superior esquerra i, seguint sempre les fletxes, acabar en el mateix quadret.

- 1.-Nom de consonant.
- 2.-Cert metall compost.
- 3.-En el temps de J.C., famós, mestre.
- 4.-Petit espai que queda entre dos cossos.
- 5.-Metall que atrau els altres metalls.
- 6.-Animal per lidiar.
- 7.-Tossudesa.
- 8.-Turba.
- 9.-Element metàl·lic.
- 10.-Conjunt de metròpolis que formen una enorme aglomeració urbana.
- 11.-Un déu no vertader.
- 12.-Unitat monetària d'Itàlia.
- 13.-Tancaré allò que és badat o desplegat.

SOLUCIÓ

- 1.-Erra.
- 2.-Acer.
- 3.-Rabi.
- 4.-Interstici.
- 5.-Imant.
- 6.-Toro.
- 7.-Obstinació.
- 8.-Orda.
- 9.-Aram.
- 10.-Megalòpoli.
- 11.-Idol.
- 12.-Lira.
- 13.-Acopare.

FILATELIA

per ENRIC GRAUPERA

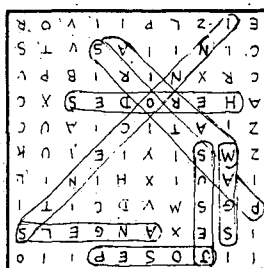
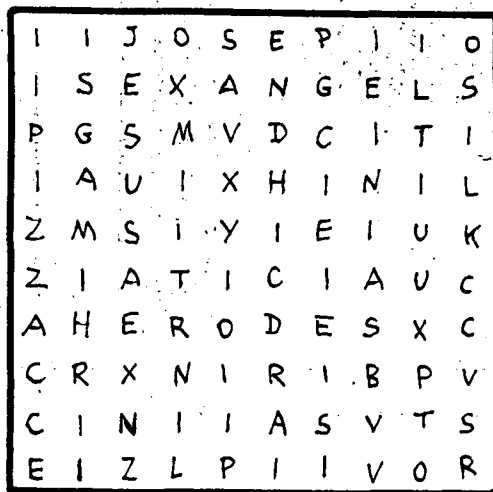
MISSIONER, BISBE I NONAGENARI

La Polinèsia francesa ens recorda filatèlicament monsenyor Paul Laurent Maze, arquebisbe de Papeete. Morí el 21 de desembre de 1976, als 91 anys d'edat. Figura venerable i d'una gran comprensió humana.

SOPA DE LLETRES

per SNOB

CERCAR 8 PERSONATGES DE NADAL

DIAG.: Pastors, Maria, Innocents.
VERT.: Mags (A) rev., Jesús.
HORITZ.: Josep, Àngel, Herodes.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

- 125 pts.
- 250 pts.
- 375 pts.
- 500 pts.
- 625 pts.
- 750 pts.
- 875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

VARIS

ANGLÈS, francès a domicili. Truqueu al tel. 218 22 31 de 9 a 10 de la nit.

DIRECTOR COMERCIAL, per a ram construcció, busca multinacional suïssa. Indispensable saber alemany o anglès. Truqueu al 258 65 03.

AUXILIAR CLÍNICA amb títol perruquera a domicili. Tel. 424 91 61 hores treball.

A L'ESCALA traspaso o llogu botiga amb habitatge. Tel. (972) 77 06 14, d'1 a 4. Sra. Vicenta Falcó.

SENYOR SOL, 61 anys, jubilat anticipat, idiomes, cultura, carnet conduir, salut excel·lent, s'ofereix horari parcial. Tel. 258 95 23 i 235 01 92 de 7 a 10 matí i 231 12 58 de 10 a 11 nit.

CLASSES DE TALL I CONFECCIÓ (C.E.P.P.S.)
Classes de tall i confecció, horari flexible, ambient acollidor. Informació de 5 a 8. C/. Canuda, 4 - Tel. 317 17 90.

ORGANISTA-concertista amb amplíssim repertori estètic nacional i internacional. Cerco promotor o sponsor seriós que em proporcioni concerts recitals o audicions a catedrals i esglésies. Tel. 339 15 82.

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts Suntuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

Pel nostre port passen mariners d'arreu del món. Molts d'ells amb greus problemes. ¿Vols ajudar-los?

L'APOSTOLAT DEL MAR DE BARCELONA

necessita persones voluntàries per cobrir els següents serveis:

- visites a vaixells (dies laborables, matins o tardes)
- guàrdies de recepció a la residència "Stella Maris" (diumenges de 9 a 15 h. o de 15 a 21 h.)

-guarda nocturn per a la residència (de 21 a 8 h.). Pot dormir i tenir habitació pròpia. Possible ajut econòmic.

Per a aquests serveis, especialment el de visites als vaixells, es convenient, encara que no imprescindible, tenir coneixements d'anglès.

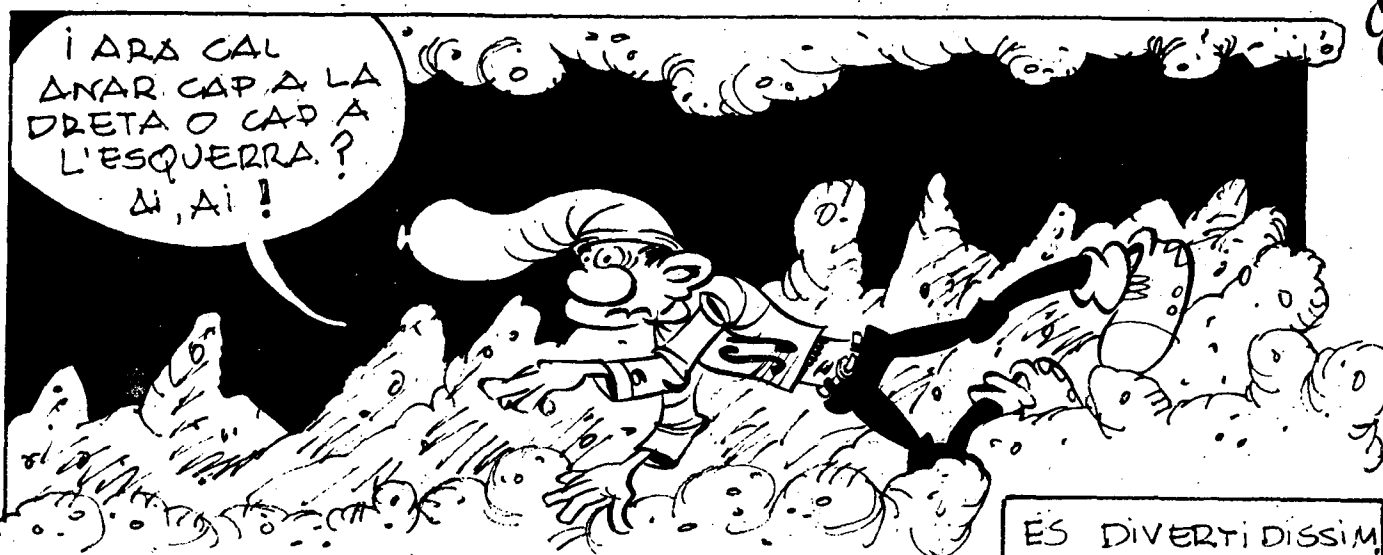
Apostolat del Mar, c/ Varadero, 8 Tel. 319 23 89. (Trucar tardes de 6 a 9, demanant pel Sr. García).

AI, AI, AI!
MARETA MEVA.

AIXÒ ESTÀ MOLT FOSC I
RELLISCO A CADA MOMENT.
JA HE REBUT UN MUNT
DE PATACADES.

I ARA CAL
ANAR CAP A LA
DRETA O CAP A
L'ESQUERRA?
AI, AI!

DONCS, SÍ, NOIS. AQUES-
TES VACANCES ESTIC
FENT ESPELEOLOGIA

ÉS DIVERTI DÍSSIM,
SON LES MILLORS
VACANCES QUE
MAI HE FET.

GALI

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 471

Històries d'Eixerits

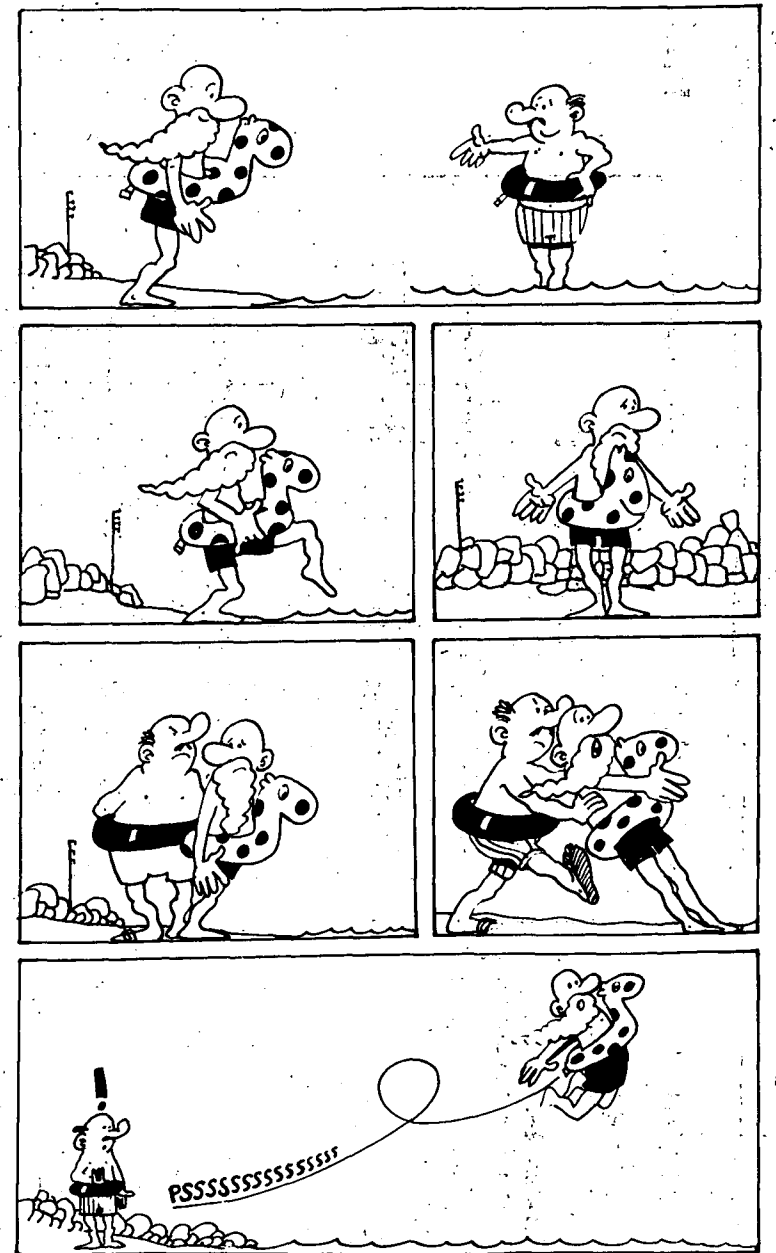
El mossèn del poblet

L'església del poblet és molt antiga, però molt maca. I jo penso que el cenacle on Jesús celebrà la primera Eucaristia devia ser una mica com aquesta esglésiola. La missa dels diumenges és com una celebració en família: tots hi participem molt. En Pere i jo fem d'escolans, i sempre hi ha persones que fan molt bé les lectures; i tots cantem cants coneguts. El mossèn explica l'Evangeli d'una manera que tots l'entendem, i tots ens hi trobem molt bé.

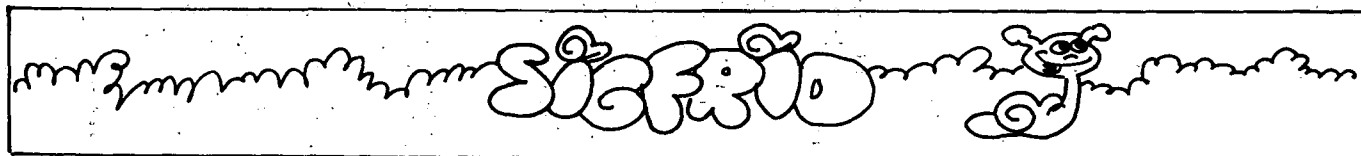
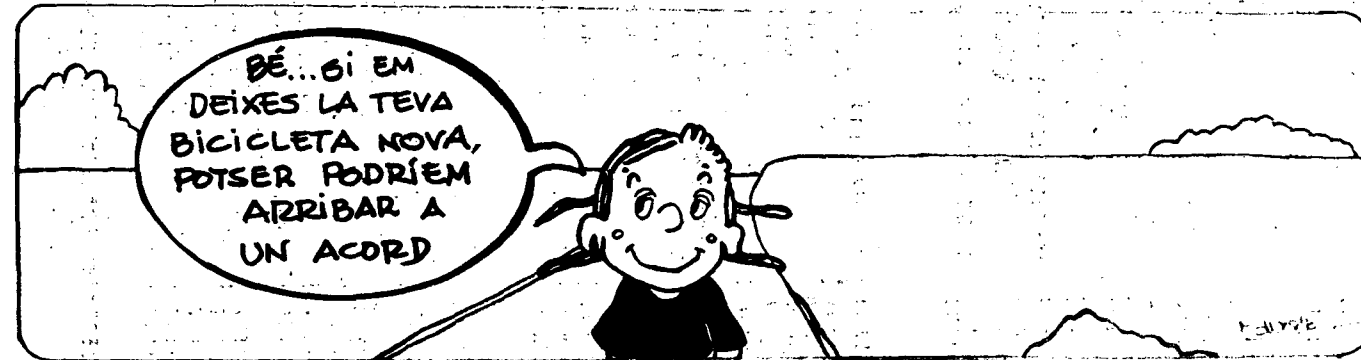
El mossèn ja és gran. Almenys té cinquanta anys, i com que diu que no hi ha gaires mossens, ha de tenir cura de quatre poblets. Té un citroën dos cavalls. El dissabte va a un poblet, a la tarda. I el diumenge als altres tres. Alguns diumenges es queda a dinar amb nosaltres, a l'hostal, i ens explica coses de la contrada i, prenent cafè i copeta, fa petar la xerrada amb el pare.

No us agradaria pas a vosaltres, Eixerits, ser mossèn? Jo de vegades penso que sí. Penso que és molt maca una vida dedicada a ser amic de tothom, a escoltar tothom, a ajudar tothom, a batejar els nens i nenes petits, a preparar-los després de fer la primera comunió, fer catequesi, visitar els malalts i portar-los Nostre Senyor, perdonar els pecats, celebrar l'Eucaristia amb la gent del poble, casar els joves i acompanyar tothom fins l'hora de la mort.

La gent del poble, és clar, se l'estima molt. Tothom diu que és un bon amic. Ell somriu. I jo penso que, quan deu resar, de tu a tu, amb Nostre Senyor, deu tenir present la història de tots, les alegries i les penes de tots, i que Nostre Senyor se'l deu escoltar amb molt d'amor. Estimar és sempre tan ferm!

L'Eixerit

Jesús ens parla

Busquem l'Evangelí del diumenge: Evangelí segons sant Lluç, capítol 12, versets del 32 al 48 (Lc 12:32-48).

Reflexionem: 1. "Allí on és el vostre tresor hi haurà també el vostre cor", diu Jesús. Allò que estimem, som. Si estimem Déu, Jesús, la Mare de Déu, els altres: pares, amics, etc., això ens farà ser, a poc a poc, com Jesús vol que siguem.

2. Però, si estimem la mentida, la trampa, l'egoisme, l'ambició, fer mal, etc., això ens allunyarà de ser bons deixebles i bons seguidors de Jesús.

3. No s'hi val a badar. Hem d'estar sempre a punt de fer el bé i de lluitar contra el mal. Hem de procurar ser fidels als dons que Nostre Senyor ens ha donat. Hem de ser bons administradors i bons servents.

El mossèn

LA SIRENETA I EL POP

Vet aquí que una vegada, al fons del mar, vivia un pop molt gran i lleig que feia molta por a tots els habitants del fons marí. El pop vivia a una cova molt negra a la qual ningú no s'atrevia a acostar-s'hi. Els peixos més vells deien que el pop s'havia menjat tots aquells que havien gosat apropar-se a la cova. S'explicaven moltes històries horribles del pop, però ningú no sabia del cert si eren veritat.

Heus aquí que un dia, una entremaliada sirena va sortir de casa per anar a jugar. Sense fer cap cas dels avisos que tants cops li havien fet els seus pares, va allunyar-se molt del seu barri. Sense adonar-se'n, la petita sirena es va anar apropant perillosament a la cova del pop. La sireneteta jugava alegrement quan, de sobte, va espantar-la una cridòria terrorífica. La petita sirena es va quedar glaçada. El pop havia sortit del seu cau i es dirigia a grans passes cap a ella. La seva mirada era ferotge i clavava uns crits que feien tremolar la terra. Quan va poder reaccionar, la sirena va arrencar a córrer, però com que anava mirant el pop, que la perseguia, no va adonar-se d'un roc que tenia al davant i hi va ensopegar. Mig plorosa i molt espantada, va provar d'aixecar-se, però no va haver-hi manera, les escates li feien molt de mal. Va ser llavors quan el terrible pop va arribar al seu costat. El ferotge animal va agafar-la amb dos dels seus forts tentacles i va alçar-la.

—No em facis mal, no em facis mal, si et plau! somicà la sireneteta espantada.

—Oh!, has caigut i t'has ferit, i ha estat per culpa meva. Ho sento, ho sento molt; jo no volia fer-te cap mal, només volia espantar-te. Ho sento, ho sento... —els ulls del pop semblaven haver canviat, de fet semblava estar tan espantat com la petita.

La petita sirena no s'ho acabava de creure; el pop que espantava tothom l'havia alçada a coll i era a punt de posar-se a plorar.

—No pateixis, ja no em fa tant de mal. Però, i per què volies espantar-me? —va dir la sireneteta tota encuriosida.

—Sóc gros i lleig, i ningú mai no m'ha estimat. Quan era petit, tothom es reia de mi. I vaig decidir que si la gent no podia estimar-me, si més no em tindrien por. Per això sempre que algú s'acosta a la meua cova surto cridant i l'empaito una mica per espantar-lo —explicà el pop.

—Però, si la gent sabés que ets bo, t'estimarien. Jo els ho diré, i així mai més no estaràs tan sol com fins ara.

El pop va portar la sireneteta a la seva cova on la va curar, i després ella va tonar a casa seva i va explicar a tothom el que havia passat. Des d'aleshores, el pop viu molt feliç i és molt amic de tots els animalons que viuen al fons del mar.

ANNA

DIUMENGE - 13

- 12.30 Matinal a TV3.
- 14.00 Matí esports estiu
- 15.00 Telenotícies.
- 15.25 El temps.
- 15.35 Festival Tex Avery
- 16.00 Les aventures de Guillem Tell.
- 16.20 Batman.
- 16.45 Tarda de aventures: "La càrrega de la brigada lleugera."
- 18.20 Històries de Hollywood
- 19.00 Pulaski
- 19.55 Mediterrània.
- 20.30 Telenotícies.
- 20.55 El temps.
- 21.10 30 minuts.
- 21.40 Califòrnia
- 22.25 Cita amb l'esport
- 23.25 Fi d'emissió

DILLUNS - 14

- 13.30 TV3-Segona vegada: "Cita amb l'esport"
- 14.30 Telenotícies
- 15.00 El temps
- 15.10 George i Mildred
- 15.30 A cor obert.
- 16.20 Pel·lícula tarda.
- 17.25 Dibuxos animats.
- 18.00 He-man i els senyors de l'univers.
- 18.45 International Headlines
- 19.15 L'espantaocells i la Sra. King
- 20.00 Ràdio Cincinnati.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Gent del barri.
- 21.40 Tot un senyor
- 22.10 Del teler al poder
- 23.10 Telenotícies
- 23.30 L'equalitzador
- 00.20 Fi d'emissió.

DIMARTS - 15

- 13.30 TV3 segona vegada: La casa dels famosos/30 minuts
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 George i Mildred
- 15.30 A cor obert.
- 16.20 Pel·lícula tarda
- 17.55 Dibuxos animats.
- 18.20 He-man i els senyors del univers.
- 18.45 International Headlines
- 19.15 E'espantaocells i la Sra. King.
- 20.00 Ràdio Cincinnati
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Gent del barri.
- 21.40 Dallas (D).
- 22.30 La nit de la publicitat
- 24.00 Telenotícies.
- 00.20 Fi d'emissió.

DIMECRES - 16

- 13.30 TV3-segona vegada: "Informatiu documental"
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 George i Mildred.
- 15.30 A cor obert.
- 16.20 Pel·lícula tarda.
- 17.55 Dibuxos animats.
- 18.20 He-man i els senyors de l'univers
- 18.45 International Headlines.
- 19.00 Tennis
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Sorteig Loto 6/49
- 21.20 Gent del barri
- 21.50 Informatiu cinema (D).
- 22.20 Cinema-3: "Noces reials"
- 23.55 Telenotícies.
- 00.15 L'equalitzador
- 01.05 Fi d'emissió.

DIJOUS - 17

- 13.30 TV3, segona vegada: "Informatiu cinema"
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 George i Mildred
- 15.30 A cor obert
- 16.20 Pel·lícula
- 17.55 Dibuxos animats.
- 18.20 He-man i els senyors de l'univers.
- 18.45 International Headlines.
- 19.15 L'espantaocells i la sra. King.
- 20.00 Ràdio Cincinnati
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Gent del barri
- 21.40 La casa dels famosos
- 22.05 Esports flash
- 23.50 Motor a fons.
- 23.50 Tramuntana
- 00.10 Telenotícies.
- 00.30 L'equalitzador
- 01.20 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 18

- 13.30 TV3, segona vegada: "Esports flash"
- 21.40 Telenotícies.
- 15.00 El temps.

- 15.10 George i Mildred
- 15.30 A cor obert
- 16.20 Pel·lícula tarda.
- 17.55 Dibuxos animats
- 18.45 He-man i els srs. de l'univers.
- 18.40 International Headlines
- 19.15 L'espantaocells i la sra. King
- 20.00 Ràdio Cincinnati
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Gent del barri
- 21.40 Històries de Ray Bradbury.
- 22.10 La nit bruixa
- 23.10 Cagney i Lacey (D).
- 00.05 Telenotícies.
- 00.25 L'equalitzador
- 01.15 Fi d'emissió.

DISSABTE - 19

- 13.00 Sardanes.
- 13.30 Kidd Video -7-
- 14.00 Jazz
- 15.00 Telenotícies.
- 15.25 El temps.
- 15.35 Els picapedra (D).
- 16.00 Les aventures de Sherlock Holmes
- 17.00 La ciutat dels Àngels
- 18.00 Esports en acció
- 20.00 Vida salvatge (D).
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Sorteig Lotto 6/49.
- 21.20 L'hora d'Alfred Hitchcock (D).
- 22.00 Pel·lícula: "Angèlica i el rei"
- 23.50 Cinema de mitjanit.
- 00.20 Fi d'emissió.

CANAL - 33

DIUMENGE - 13

- 20.40 Curar-se amb salut: Planificació familiar
- 21.10 Telenotícies.
- 21.45 Pel·lícula: Bermudes, la cova dels taurons
- 23.10 Fi d'emissió.

DILLUNS - 14

- 20.40 Joc de ciència.
- 21.10 Telenotícies.
- 21.45 Pel·lícula: Més enllà de la fi del món
- 23.10 Fi d'emissió.

DIMARTS - 15

- 20.40 Pobles de Catalunya: Alcarràs/Santa Pau
- 21.10 Telenotícies.
- 21.45 Pel·lícula: La gran fanfarronada.
- 23.30 Fi d'emissió.

DIMECRES - 16

- 20.40 Curar-se en salut.
- 21.10 Telenotícies.
- 21.45 Pel·lícula: Diamants a dojo
- 23.40 Fi d'emissió.

DIJOUS - 17

- 20.40 Mecanoscrit del segon origen
- 21.10 Telenotícies.
- 21.45 Pel·lícula: El magnífic cornut
- 23.50 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 18

- 20.40 Botó fluix
- 21.10 Telenotícies.
- 21.45 Pel·lícula: Els nostres màrtirs
- 23.50 Fi d'emissió.

DISSABTE - 19

- 20.40 Pobles de Catalunya.
- 21.10 Telenotícies.
- 21.45 Pel·lícula: Això és l'exercit
- 23.45 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 13

- 00.35 Filmoteca TV: "Detective"
- 02.05 Però això que és?
- 03.30 El planeta miraculós
- 04.25 El fugitiu.
- 05.15 Alquibla
- 05.45 El temps que vivim
- 06.40 Jazz entre amics.
- 07.30 Llarg-metratge: "Te voleré a ver"
- 09.00 Sopa de gansos.
- 09.30 Camp i mar
- 10.00 El dia del Senyor-Santa Missa.
- 11.00 Avanç Informatiu.
- 11.05 Concert.
- 12.05 Poble de Déu.
- 12.35 Nova gent.
- 13.35 Autopista vers el cel.
- 14.30 Diumenge revista.
- 15.00 Telediari cap de setmana.
- 15.30 El temps.
- 15.40 Seabert.
- 16.05 La Comèdia: "Cómo triunfar sin dar golpe"
- 17.50 Dibuxos animats. Superman
- 18.10 Dibuxos animats
- 18.35 All.
- 19.00 Turn d'ofici.

- 20.00 Waku-Waku.
- 20.30 Telediari cap de setmana.
- 21.05 A portada.
- 21.35 El temps és or.
- 22.35 Diumenge cinema: "Montaña rusa".
- 00.35 Avanç informatiu.
- 00.40 Llargmetratge: "Una señorita rebelde"

DILLUNS - 14

- 08.00 Bon Dia.
- 11.10 Santa Barbara - Ep 67.
- 13.00 El meu petit pony.
- 13.30 3 x 4.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Spenser, detectiu privat.
- 16.30 La tarda.
- 18.00 Els móns de Yupi.
- 18.30 El nens del molí de la vall.
- 19.00 Dona-li la volta.
- 19.30 De pel·lícula.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 Tribunal popular.
- 22.40 El local de Frank.
- 23.05 Documents TV
- 00.05 Telediari-3.
- 00.25 Telesport.
- 00.40 La Nit.
- 02.00 Estrenes TV: "Cita con los dioses"
- 05.45 Documental.

DIMARTS - 15

- 08.00 Bon dia.
- 11.30 Santa Barbara. Cap. 73
- 13.00 El meu petit pony.
- 13.30 3 x 4.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Spenser, detectiu privat.
- 16.30 La tarda.
- 18.00 Els móns de Yupi.
- 18.30 Contes del Buey.
- 19.00 Passos.
- 19.30 Entre línies.
- 20.00 Casa de bojos.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 La lluna.
- 22.25 Sessió de nit: "Robin de los-bosques"
- 00.05 Telediari - 3.
- 00.25 Telesport.
- 00.40 Testimoni.
- 00.45 La Nit.
- 02.00 Filmoteca del dimarts: "Ana Bolena".

DIMECRES - 16

- 08.00 Bon dia.
- 11.10 Santa Barbara Ep. 74.
- 13.00 El meu petit pony.
- 13.30 3 x 4.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Spenser detectiu privat.
- 16.30 La tarda.
- 18.00 Els móns de Yupi.
- 18.30 El noi i l'elefant
- 19.00 Un castell ple de llibres.
- 19.30 Parlant clar.
- 20.00 Throb.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 La naturalesa d' Austràlia.
- 22.20 Cançó trista de Hill Street.
- 23.10 Fora de sèrie.
- 00.30 Telediari - 3.
- 00.50 Telesport.
- 01.05 La Nit.
- 02.00 Ultima sessió: "El resplandor"

DIJOUS - 17

- 08.00 Bon dia.
- 11.00 Santa Barbara Ep. 75.
- 13.00 El meu petit pony.
- 13.30 3 x 4.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Spenser detectiu privat.
- 16.30 La tarda.
- 18.00 Els móns de Yupi.
- 18.30 Popp Les.
- 19.00 Sopa de gansos.
- 19.30 Amb les mans a la massa.
- 20.00 Els problemes creixen.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 La ley de los Angeles.
- 22.15 Entre parèntesi.

- 23.30 Deliris d'amor
- 24.00 Telediari - 3.
- 00.20 Telesport.
- 00.35 La Nit.
- 02.00 Producció espanyola: "El pico"

DIVENDRES - 18

- 08.00 Bon dia.
- 11.00 Santa Barbara Ep. 76.
- 13.00 El meu petit pony.
- 13.30 3 x 4.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Spenser detectiu privat.
- 16.30 La tarda.
- 18.00 Fraguèl Rock.
- 18.30 La llanterna màgica.
- 19.30 D'any en any.
- 20.00 Viu com vulguis.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 Les nits revolucionàries
- 22.20 Però... això què és?
- 23.50 Partir de zero.
- 00.15 Telediari - 3.
- 00.35 Telesport.
- 00.45 Clàssics en B/N. "Breve encuentro"
- 03.25 Documents TV
- 04.20 Corrupció a Miami.
- 05.10 Ni a tontas ni a locas
- 06.15 De pel·lícula.
- 07.40 Llarg-metratge: "La brigada de Sharky"
- 09.10 La rosa groga.
- 10.00 Calaix de sastre.
- 13.15 Loteria.
- 13.30 Parlament.
- 14.30 Dissabte revista.
- 15.00 Telediari cap de setmana.
- 15.30 El temps.
- 15.35 Ferdy.
- 16.05 Primera Sessió: "El rifle i la Biblia"
- 18.05 Rockpop.
- 19.35 Mc. Gyver.
- 20.30 Telediari cap de setmana.
- 21.05 Informe setmanal.
- 22.25 Dissabte cinema: "Risky Business"
- 24.00 Rokambole
- 00.30 Avanç informatiu

DIUMENGE - 13

- 9.30 Santa Missa.
- 11.00 Llarg-metratge dibuxos anim.
- 12.00 Estudi Estadi
- 13.50 L'Informatiu Cap de Setmana.
- 14.00 Estudi estadi
- 18.30 Sesió de tarde. "Gipsy, la reina del vaudeville"
- 20.30 L'Informatiu cap de setmana
- 21.00 Tria el 2
- 21.15 Estudio Estadio
- 00.00 Objetivo -92

DILLUNS - 14

- 12.00 Tria el dos.
- 21.15 La Clínica de la selva negra
- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Catalunya misteriosa
- 13.30 Hammer
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Tele-Europa
- 15.30 La ruta de la seda
- 16.30 Doña Beija
- 17.30 Yula.
- 18.10 Los hijos de la pantera rosa.
- 18.40 La petita Polon
- 19.00 Avanç de l'Informatiu Vespre.
- 19.05 Falcon Crest
- 20.00 L'Informatiu Vespre.
- 20.30 On li fa mal?
- 21.00 Món esport.
- 21.30 Documental
- 22.00 Notícies-2.
- 22.00 Cine Club.
- 00.00 Va de cine.
- 00.30 Jazz entre amigos
- 02.00 Ultimas preguntas.

DIMARTS - 15

- 09.30 Santa Missa
- 10.15 Toros
- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Va de cine.
- 13.30 Hammer
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Tele-Europa.
- 15.30 La ruta de la seda
- 16.30 Doña Beija
- 17.30 Plàstic.
- 18.30 Biniki.
- 19.00 Avanç de l'Informatiu Vespre.
- 19.05 Falcon Crest
- 20.00 L'Informatiu vespre.
- 20.30 El show de Robert Guillaume
- 21.00 Món esport
- 21.30 Documental
- 22.00 Notícies-2.
- 22.30 Una bella història d'amor.
- 23.30 Glasnost
- 00.30 Documental
- 01.30 Tendido cero

DIMECRES - 16

- 12.00 Relats arqueològics.
- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Panorama.
- 13.35 Hammer
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Tele-Europa.
- 15.30 La ruta de la seda
- 16.30 Doña Beija
- 17.15 Hombres de ley
- 18.40 Els maquin a Catalunya
- 19.00 Avanç de l'Informatiu Vespre.
- 19.05 Falcon Crest
- 19.30 L'Informatiu Vespre.
- 20.00 Atletismo
- 22.00 Notícies-2.
- 22.30 Festa de bodes a Imilchil
- 23.30 Loco de remate
- 00.30 El poeta en su voz
- 00.45 Tiempo de creer.
- 01.00 Atletismo y natación

DIJOUS - 17

- 12.00 Glasnost
- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Xavela do alto
- 13.35 Hammer
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Tele-Europa.
- 15.30 La ruta de la seda
- 16.30 Doña Beija
- 17.15 Primera funció.
- 18.45 Avanç de l'Informatiu Vespre.
- 19.05 Falcon Crest
- 20.00 L'Informatiu vespre
- 20.30 Bares i estrelles
- 21.00 Món esport.
- 22.00 Notícies-2.
- 23.30 Jueves cine. Rio sin retorno
- 00.30 Metropolis
- 001.00 Nuestra Europa

DIVENDRES - 18

- 12.00 El temps que vivim
- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Temes de Catalunya
- 13.35 Hammer
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Tele-Europa.
- 15.30 La ruta de la seda
- 16.30 Doña Beija.
- 17.15 Cine español.
- 19.00 Avanç l'informatiu vespre
- 19.30 Falcon Crest
- 20.00 L'Informatiu vespre
- 20.30 Catalunya misteriosa.
- 21.00 Musical
- 22.00 Notícies-2
- 22.30 A través del espejo.
- 00.00 Estrellas del verano 89
- DISSABTE - 19**
- 9.00 Domingueros
- 10.00 Melòmans.
- 11.00 Visita del Papa
- 14.00 Barres i estrelles
- 14.30 L'Informatiu cap de setmana.
- 15.00 Estadio 2.
- 20.15 Visita del Papa
- 22.30 Estudi estadi
- 01.00 Concierto

COMENTARIS TV

TELE-EUROPA

Tele-Europa és un programa informatiu que s'emeta en anglès, francès i alemany cada dia a TV2, a les tres en punt. Davant de programes com aquest, hem de descobrir la capacitat de la televisió per posar en contacte els pobles, fer un servei molt profitós del turisme, en una paraula, fomentar l'acolliment, l'hospitalitat envers els visitants de les nostres terres. De nou ens trobem amb aquest doble vessant de la televisió: ben utilitzada, pot ser un gran instrument d'informació, d'educació, d'esbarjo; mal utilitzada —per la quantitat del consum, per la qualitat dels programes—, es converteix en un aparell que ens porta a la incomunicació, la pasivitat i la imitació de conductes negatives (encara que molts no ho vulguin reconèixer). I el més greu és que aquestes dues possibilitats es troben a dos extrems inconciliables. Per una banda, hi ha aquella capacitat de la televisió per subratllar la nostra curiositat al voltant de la informació que parla dels fets actuals, al voltant del món de l'art en les seves diverses manifestacions —teatre, cinema, pintura, arquitectura, literatura, etc.—, al voltant del món de les diferents disciplines científiques —la geografia, la economia, l'astrofísica, per posar només tres exemples—. Així, doncs, tot un món de possibilitats positives. Fins aquí, tot correcte: el perill comença quan, de tota aquesta informació visual, se'n vol fer un ús polític, ideològic, secularitzador. El perill rau en el fet que la qualitat, la veracitat i l'objectivitat quedin malmeses davant el producte ràpid, comercial, superficial o vulgar. El perill, repeteixo, arriba quan és més important d'agradar, de captivar, de seduir, que no pas fer un producte visual ben fet i correcte. Cal reflexionar, i que aquestes reflexions siguin compartides per tota la família en exercicis dels quals hem parlat en més d'una ocasió.

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39 IGNASI BOFARULL

NO FEM FOC AL BOSC!

A l'estiu, el perill d'incendi augmenta

Donat que ja ens trobem a l'estiu, us recordem la prohibició de fer foc en tots els terrenys forestals i en la franja de 400 m que envolta el bosc:

Aquesta prohibició inclou llençar coets, globus o altres artefactes que continguin foc. (Decret 63/1988, de 28 de Març).

Demanem a tots els ciutadans la vostra col.laboració, recordant-vos que cal extremer les precaucions per tal d'aconseguir que no es produeixi cap incendi i salvar així el nostre patrimoni natural.

Per obtenir informació sobre el perill d'incendi forestal, adreceu-vos als contestadors automàtics:

BARCELONA: (93) 330.67.13
GIRONA: (972) 20.61.07
LLEIDA: (973) 24.66.66
TARRAGONA: (977) 21.78.29

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca
Direcció General
del Medi Natural